

**Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Детский сад №132 комбинированного вида»
Кировского района г. Казани**

ПРИНЯТО

Педагогическим советом
МБДОУ «Детский сад №132»
протокол от 31.08.2022 № 1

УТВЕРЖДАЮ

Заведующий МБДОУ
«Детский сад №132»
_____ Шамсеева А.В.
от 31.08.2022

**РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
Воспитателя по обучению татарскому языку**

**Муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения
«Детский сад №132 комбинированного вида» Кировского района г.Казани**

на 2022-2023 учебный год

Казань-2022

ОТПРАВИТЕЛЬ МБДОУ "ДЕТСКИЙ САД №132"	ПОДПИСАНО
ВЛАДЕЛЕЦ СЕРТИФИКАТА ШАМСЕЕВА АЛЕНА ВЛАДИМИРОВНА	
СЕРТИФИКАТ 036C9DEF0001AE6B82494CCAC7D15A04 EB	ПОДПИСАН 18.11.2022 16:46:20 МСК
ПОДПИСЬ ВЕРНА	

АҢЛАТМА ЯЗУЫ

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләрне саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәkle шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты каары белән кабул ителгән 2010 – 2015 елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәту программы, укыту-методик комплектлары (УМК) төзү бурычы куелды.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәту программы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә тәп гомуми белем бирү программы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче каары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәту эшчәнлекләренең эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якын килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәту процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

Программа принциплары.

Коммуникативлык принципибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принципибы – һәр сөйләм төренең үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлелек принципибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйле рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең тәп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәту, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка аныру принципибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральлаштерү) принципибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музика.

Дәвамчанлык принципибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бируге комплекслы-тематик принципка оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принципибы - бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяҗларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәту процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэммин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек түа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принципибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принципибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаralар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлеге өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләре һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чаralарның эhәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Эйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральлюштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, эйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Иҗади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләрне ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яштәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, күшүлүп эйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Татарча сөйләшергә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.

2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиһен үстерү.

3. Бер – беренде тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Уйный – уйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.

2. Гади сорауларны аңлап жавап бирү, мөрәжәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу.

3. Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белу күнекмәләрен тәрбияләү.

“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмғиятькә кагылышлы сұзлар исәбенә сөйләмнәрен баству, сүз һәм сүзтезмәләрне төрле ситуацияләрдә кулланышка керту.

Бурычлар: 1. Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белу күнекмәләренә өйрәтү.

2. Мөстәкыйль фикер йөртергә, жавап бирергә күнектерү, балада үзенең сөйләме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, саубуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Укыту методик комплектының әчтәлеге.

Һәр проект түбәндәгеләрне үз әченә ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм эти-әниләр өчен әш дәфтәрләре;
- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешләр;
- 6) күрсәтмә, таратма материаллар;
- 7) диагностик материаллар.

“Минем өем” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сұздар: эти, әни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булығыз, исәнме, эт, песи, әйе, юқ, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, әч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: утырығыз, бу кем?, кем юқ?, син кем?, кем анда?, басығыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз)

Проектның әчтәлеге түбәндәге темалардан тора:

- гайлә
- ашамлыклар
- уенчылар
- саннар

Атна дәвамында 20 шәр минутлық 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сұздар	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Әш дәфтәре Мультфильм
Гайлә – 18 сәгать (1-18)		

эти эни	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай).	Аудиоязма №1-23 Дэфтэрдэ эш №1-4
малай кыз	-Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз).	
мин исэнмесез сая булыгыз	-Исэнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сая булыгыз!	Мультфильмнар: 1. “Эйдэгэз, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”
исэнме	-Исэнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сая бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай).	
эт песи	-Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай. -Кил монда.	
эйе юк сая бул	-Син Коля? -Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк).	
эби бабай	-Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.	
эйбэт	-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Эйе, кыз. -Хэллэр ничек? -Эйбэт.	

ипи мә рәхмәт	-Мә, ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт, эби.	Аудиоязма №24-39
алма сөт чәй	-Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт.	Дәфтәрдә эш №5-10 Мультфильмнар: 1.“Тәмле” кибетендә” 2. “Азат кунак чакыра”
тәмле кил монда утыр	-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) -Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? -Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт. -Мә, тәмле алма (ипи).	
аша әч	-Мә, ипи (алма) аша. -Мә, сөт (чәй) әч.	

Үенчыklар – 18 сәгать (31-48)

туп	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю).	Аудиоязма №40-53
бир	-Курчак (туп, куян, аю) бир. -Мә, курчак (туп, куян, аю).	Дәфтәрдә эш №11-13
зур кечкенә	-Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян, туп) нинди? -Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт).	Мультфильмнар: 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Үенчыklар үпкәләгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”
матур курчак	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт).	
куян ая уйна	-Аю (курчак, куян, туп)? -Әйе. -Курчак (ая, куян, туп)? -Юк. -Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп).	

	<p>-Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.</p> <p>-Коля, кил монда. Уйна.</p> <p>-Оля, кил монда. Уйна.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) бир.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) кечкенә.</p>	
ю	<p>- Мә, зур аю (курчак, куян, туп).</p> <p>- Мә, кечкенә аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p> <p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p>	
хәлләр ничек?	<p>- Исәнме, Мияу!</p> <p>- Исәнме, Акбай!</p> <p>- Хәлләр ничек?</p> <p>- Әйбәт.</p>	
пүчрак чиста	<p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди?</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) пүчрак (чиста).</p> <p>-Туп ю.</p> <p>-Туп чиста?</p> <p>- Йок, туп пүчрак. (Әйе, туп чиста).</p> <p>Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.</p>	

Саннар - 6 сәгать (49-54)

бер ике өч дүрт биш	<p>-Ничә?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.</p> <p>-Ничә малай?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай.</p>	<p>Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Мультфильм: 1.“Уйный-уйный саныйбыз”</p>
---------------------------------	--	--

	<p>-Ничә кыз?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз.</p> <p>-Өч?</p> <p>-Юк.</p> <p>-Ике?</p> <p>-Эйе.</p> <p>-Ничә аю (туп, курчак, куян)?</p> <p>-Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.</p>	
--	---	--

Кабатлау - 6 сәгать (55-60)

		<p>Аудиоязма №25 Дәфтәрдә эш №61-64 Мультфильм: 1. “Күнелле ял итәбез”</p>
--	--	--

“Уйный – уйный үсәбез” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

Актив сұздлар: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тұғыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашық, тәлинкә, чынаяқ, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындық, карават, яратам, бар (38 сұз)

Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сұз).

Проектның әтқәлеге түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- килемнәр
- шәхси гигиена
- өй жиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан түй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчылар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлық 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сұздлар	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре
---------------	---------------	-------------------------

		Мультфильм
Кабатлау – 3 сэгэтийн (1-3)		
	“Минем өөмж” проектын буенч	Аудиоязма №1 Дэфтэрдээш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”
Яшелчэлээр – 21 сэгэтийн (4-24)		
кишер	-Бу нэрсэй? -Кишер. -Мэй, кишер.	Аудиоязма №2-24 Дэфтэрдээш №2-6
баллы	-Нинди кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр)?	Мультфильмнаар: 1. “Баллы кишер”
ничэ	-Зур (кечкенэй) кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр)	2. “Уйный-уйный эшлибэз” 3. “Юл мажарагалары” 4. “Кем эшлэми, шул ашамый”
суган бэрэнгэ	-Мэй, зур (кечкенэй) кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр) -Рэхмэт.	
кыяр	-Зур кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр)	
кэбестэй	-Кечкенэй кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр)	
нинди	-Чиста кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр)	
алты	-Пычрак кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр)	
жиде		
сигез		
тутыз		
ун	-Кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бэрэнгэ, кэбестэй, кыяр) тэмье, зур (кечкенэй), матур, чиста (пычрак)	
	Кишер баллы. Алма баллы. -Мэй кишер(алма), аша. Баллы?	

	<p>-Әйе, баллы. Рәхмәт.</p> <p>-Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? Сана.</p> <p>-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p> <p>-Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p> <p>-Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p> <p>-Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир.</p> <p>-Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).</p> <p>-Рәхмәт.</p> <p>-Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, киsher, кыяр) бир.</p> <p>-Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр).</p> <p>-Сау бул, Коля.</p> <p>-Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)?</p> <p>-Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер).</p> <p>-Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак.</p> <p>-Бу туп.</p> <p>-Туп (алма) нинди?</p> <p>-Туп (алма) сары (кызыл, яшел)</p> <p>-Нинди туп (алма) юк?</p> <p>-Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.</p> <p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк?</p>	
--	---	--

кызыл
сары
яшел

нэрсэ кирæk?	-Кирæk. -Коля, нэрсэ кирæk? -Кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) кирæk. -Нинди кыяр? -Яшел (тэмле, чиста) кыяр.	
юа	 -Кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) пычрак. -Мә, кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) ю. -Оля кыяр (суган, кишер, бэрэнгэ, кәбестә) юа.	

Ашамлыклар – 6 сәгать (25-30)

аш ботка	тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй) -Нэрсэ кирæk? -Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ) кирæk. -Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ)? -Тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ). -Мә, аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ) аша (әч). -Рәхмәт. Аш (ботка, сөт, ипи, чәй, кишер, кәбестә, кыяр, бэрэнгэ) тэмле.	Аудиоязма №25-29 Дәфтәрдә эш №7, 8 Мультфильм: 1.“Аш бүлмәсе”
Савыт-саба - 6 сәгать (31-36)		

кашык тәлинкә	-Кашык (тәлинкә, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тәлинкә, чынаяк)?	Аудиоязма №30-37 Дэфтэрдэ эш №9, 10
чынаяк	-Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр).	Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”
зәңгәр	-Ничә кашык (тәлинкә, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тәлинкә, чынаяк). -Мә, (1-10) кашык(тәлинкә, чынаяк). -Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинкә, чынаяк).	

Киеннэр - 6 сөгать (37-42)

кулмәк	яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар).	Аудиоязма №38-43
чалбар	чиста күлмәк (чалбар). матур күлмәк (чалбар). күлмәк (чалбар) юк.	Дэфтэрдэ эш №11, 12 Мультфильм: 1.“Киеннэр кибетендэ” 2.“Шаян уенчыклар”
ки	-Оля, күлмәк (чалбар) бир. -Нинди күлмәк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар). -Ничә күлмәк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмәк (чалбар).	
сал	-Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал).	
йокла	-Оля, чалбар (күлмәк) бир. -Мә, чалбар (күлмәк). -Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмәк) ки (сал). -Курчак, йокла.	

Шәхси гигиена – 3 сөгать (43-45)

бит кул хәерле көн	-Хәерле көн. -Мә су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дэфтэр №13, 14
--------------------------	---	--

	<p>-Бит (кул) чиста. -Эйе, бит (кул) чиста.</p>	<p>Мультфильм 1.“Ни өчен киеннэр югалган?”</p>
Өй жиһазлары – 3 сәгать (46-48)		
өстәл урындык карават	<p>-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). -Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык) кирәк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.</p>	<p>Аудиоязма № 49 Эш дәфтәре №15 Мультфильм: 1.“Маша һәм өч аю”</p>
Бәйрәм “туган көн” – 9 сәгать (49-57)		
яратам	<p>-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәнгे, кишер) яратам. -Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. -Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), күян(ны) яратам. -Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гайлә”, “Яшелчә” “Үенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.</p>	<p>Аудиоязма №50-60 Эш дәфтәре №16-19 Мультфильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”</p>
Бар		

БЭЙРЭМ “САБАНТУЙ”- 3 СЭГАТЬ (58-60)		
	<p>Ел дэвамында өйрэнелгэн сүзлэр, сэйлэм үрнэгэ кулланыла. “Гайлэ”, “Яшелчэ”, “Үенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.</p>	<p>Аудиоязма №61-63 Мультфильм: 1.“Сабантуй бэйрэме”</p>

“Без инде хэзэр зурлар, мэктэпкэ илтэ юллар” проекты.

6-7 яшьлек балалар (мэктэпкэ эзерлек төркеме) өчен якынча 60 сүз һэм сэйлэм үрнэклэрэ.

Актив сүзлэр: син кем, хэерле көн, тычкан, бу кем? бу нэрсэ? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчэ, нишилсөн?, ашыйм, эчэм, уйний, уйныйм, утырам, барам, кая барасын?, син нишилсөн?, сикер, сикерэм, сикерэ, йөгерэ, төлке, йөгер, йөгерэм, чæk-чæk, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этэч, үрдэк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыим, зур рэхмэт, китап укий, рэсем ясыйм, укыйм, дэфтэр, нэрсэ яратасын?(пассив сүз)

Проектның эчтэлеге уртанчылар, зурлар төркемендэ өйрэнгэн сүзлэргэ таянып аралашуга корылган.

Атнага 30 ар минутлык 3 эшчэнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сүзлэр	Сэйлэм үрнэгэ	Аудиоязма Эш дэфтэр Мультфильм
син кем?		Аудиоязма №1 - 2
хэерле көн	-Хэерле көн, Оля (Коля). -Хэерле көн, эни (эти, бабай, эби).	Аудиоязма №3 - 5 Дэфтэрдэ эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан”
тычкан		Аудиоязма №6 Дэфтэрдэ эш №2
бу кем?		Аудиоязма №7 - 8 Дэфтэрдэ эш №3

бу нэрсэ?	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Мультфильм: "Аю баласы дөнья белэн таныша" Аудиоязма №9 - 10 Дэфтэрдэ эш №4
нишли? йоклый утыра	-Эни нишли? -Эни утыра.	Аудиоязма №11 Мультфильм: "Батыр Мияу hэм куркак Күянкай"
ашый эчэ	-Коля нишли? -Коля ашый (эчэ).	Аудиоязма №12 Дэфтэрдэ эш №5 Аудиоязма №13 - 14
нишилсен? ашыйм эчэм	-Мияу, нишилсен? -Ашыйм. -Акбай, нишилсен? -Эчэм.	Мультфильм: "Тату гайлэ" Аудиоязма №15
уйный уйнийм	-Оля (Коля), нишилсен? -Уйныйм.	Аудиоязма №16 - 18
утырам		Мультфильм: "Юарт аю" Аудиоязма №19
барам кая барасың? син нишилсен?	-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишилсен? -Мин бэрэнгэ ашыйм (чэй эчэм, уйнийм, барам, утырам, йоклый)	Аудиоязма №20 Дэфэрдэ эш №6 Мультфильм: "Кафега барабыз" Дэфтэрдэ эш №7

сикер-сикерәм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.	Аудиоязма №21-23
сикерә йөгерә төлке	Куян сикерә (йөгерә). Туп сикерә. Песи сикерә (йөгерә). Төлке сикерә (йөгерә).	Мультфильм: “Урманда күңелле уеннар” Аудиоязма №24 Дэфтэрдэ эш №8 Аудиоязма №25-28
йөгер-йөгерәм	-Йөгер! Син нишлисен? -Мин йөгерәм.	Мультфильм: “Көчлеләр, кыюлар, житеzlәр”
чæk-чæk өчпочмак	-Мин чæk-чæk ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №29-30 Дэфтэрдэ эш №9
яшь	-Сиңа ничә яшь? -б яшь.	Мультфильм: “Жэнлекләр спорт бэйрәмендә”
бүре керпе	-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.	Аудиоязма №31-32 Аудиоязма №33-34 Дэфтэрдэ эш №10
тавык этәч	Этәч зур, матур Тавык кечкенә, матур	Мультфильм: “Циркта”
үрдәк	-Син кем? -Мин үрдәк.	Аудиоязма №35 - 36 Дэфтэрдэ эш №11 Аудиоязма №37 - 38 Дэфтэрдэ эш №12

чана шуа	Куян чана шуа.	Мультфильм: “Шаян кошлар” Аудиоязма №39 - 40
шуам	Мин чана шуам.	Аудиоязма №41 Дэфтэрдэ эш №13
бие бии	-Аю, эйдэ, бие!	Мультфильм: “Урманда зур концерт” Аудиоязма №42 - 44 Дэфтэрдэ эш №14
биим		Аудиоязма №45 - 46
ак кара	-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Эйе, мин яшел шар яратам.	Мультфильм: “Акбай туган көнгө барырга жыена” Аудиоязма №47 Дэфтэрдэ эш №15
жырла-жырлыым	-Син нишлисен? -Мин жырлыым.	Аудиоязма №45, 48 – 49
	жырлыбыз зур рәхмәт	Мультфильм: “Мияуның туган көне” Аудиоязма №50 Дэфтэрдэ эш №16
зур рәхмәт		Аудиоязма №51 - 53 Дэфтэрдэ эш №17
китап укий	Кыз китап укий.	Мультфильм: “Урман китапханәсендә” Аудиоязма №54 - 60

**Уртандылар төркеменең «Минем өөм» уқыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гайлә» Бабай, әби, эти, эни, малай, кыз. Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлықлар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, саубуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гайлә» Бабай, әби, эти, эни, малай, кыз. «Ашамлықлар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә
	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, әби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аяу, куян.	Һәрберсе 15 данә

**Зурлар төркеменең «Үйный-үйный үсәбез» уқыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Курсатмә рәсемнәр.	<p>«Минем гайлә»</p> <p>Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киенмәр: күлмәк (кызларнықы, малайларнықы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Уенчыклар»</p> <p>Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Ашамлыклар»</p> <p>Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Савыт-саба»</p> <p>Зур рәсемнәр: кашық, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашық, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Жиләк-жимешләр»</p> <p>Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Яшелчәләр»</p> <p>Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңгे, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Киенмәр»</p> <p>Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларнықы, малайларнықы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларнықы, малайларнықы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Өй жиһазлары»</p> <p>Зур рәсемнәр: карават, урындық, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындық, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Төсләр»</p> <p>Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Саннар»</p> <p>(1- 10)</p>	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	<p>«Минем гайлә»</p> <p>Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киенмәр: күлмәк (кызларнықы, малайларнықы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 15 данә
	<p>«Уенчыклар»</p> <p>Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 15 данә
	<p>«Ашамлыклар»</p> <p>Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.</p>	Һәрберсе 15 данә

	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 15 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 15 данә
	«Килемнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныбы, малайларныбы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныбы, малайларныбы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
3.Буяу өчен график рәсемнәр	1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.	Һәрберсе 15 данә
4.Театр эшчәнлеге өчен атрибуллар.	Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.	Һәрберсе 15 данә
5. Театр эшчәнлеге өчен атрибуллар.	1.Өстәл театры өчен атрибуллар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибуллар (конус формасында): «Кем нәрсә яраты»: песи, эт, аю, куян, кәҗә, этәч. өстәл (зур, уртacha зурлыкта, кечкенә); урындык (зур, уртacha зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртacha зурлыкта, кечкенә).	Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә

**Мәктәпкә әзерлек төркеменең «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар»
үкиту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар**

1.А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавық, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавық чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укий, кыз китап укий, төлке китап	Һәрберсе 1 данә

	укый, куян китап укий, эни қул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, әби утыра, бабай йоклый.	
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңгә фри, өчпочмак. Шарлар - (зәңгәр, қызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгерә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт әчә, эт ашый, төлке йөгерә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, қыз қул юа, малай китап укий, қыз китап укий, төлке китап укий, куян китап укий, эни қул юа, эти йоклый, малай утыра, қыз бит юа, әби утыра, бабай йоклый.	Һәрберсе 15 данә
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, әчә, уйный, сикерә, йөгерә, укий, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, қыз, малай, әби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, әчә, уйный, сикерә, йөгерә, укий, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, қыз, малай, әби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4. Театр эшчәнлеге өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, әби, бабай, қыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» ёстәл театры атрибутлары: Әби, бабай, қыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

Аудиоязмалар.
(уртанчылар төркеме)

Тема: “Минем гайләм”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

- Здравствуйте, ребята! Исәнмесез, балалар! (пауза-3 секунд). Это мои лучшие друзья Акбай и Мияу. Они очень добрые, весёлые помощники. Акбай и Мияу разговаривают по другому, по-татарски. Послушайте, как они здороваются друг с другом (хатын-кыз тавышы).

Акбай: hay-hay! Исәнме, Мияу!

Мияу: Мияу- мияу! Исәнме, Акбай!

2 нче кисәк (1 нче тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)
- Эти (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд) - Эти (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд)
- Эни (хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд) - Эни (хатын-кыз тавышы)

3 нче кисәк (1 нче тема).

- Слушай!Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - Эти (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Эни (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - Эни (*хатын-кыз тавышы*)

4 нче кисәк (1 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*) - Эти (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)
- Эни (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*) - Эни (*хатын-кыз тавышы*)

5 нче кисәк (1 нче тема).

- Слушай!Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти-эти (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Эни-эни (*хатын-кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Малай, кыз”.

6 нчы кисәк (2 нче тема).

- Слушай!Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Эни (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Малай (*малай тавышы, пауза-5 секунд*)
- Кыз (*кыз тавышы*)

7 нче кисәк (2 нче тема).

- Слушай!Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла!Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Эти-эти (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Эни-эни (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Малай-малай (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Кыз-кыз (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

8 нче кисәк (4 нче тема).

Акбай белән Мияу: Исәнмесез, балалар! (*пауза-3 секунд*).

Балалар: Исәнмесез.

- А вы знаете, как надо знакомиться друг с другом (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Я знаю. Я Акбай. Мин Акбай. Ты кто? Син кем? (*обращается к Мияу*).

Мияу: Я Мияу. Мин Мияу. Син кем?

Акбай: Мин Акбай. Син кем?

9 нчы кисәк (4 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Малай тавышы: Мин Коля.

Кыз тавышы: Мин Оля.

10 нчы кисәк (4 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- Мин кыз (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Эйдәгез, танышыйк”.

11 нче кисәк (5 нче тема).

-Ребята, послушайте, как здороваются Акбай и Мияу друг с другом.

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Исәнме, Акбай!

12 нче кисәк (5 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Тема: “Тату гайлә”.

13 нче кисәк (6 нчы тема).

Акбай: Исәнме, эни (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, эти (*пауза – 3 секунд*)

Акбай: Исәнме, малай (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, кыз.

Тема: “Минем дуслар”.

14 нче кисәк (7 нче тема).

- Где наши друзья, Акбай и Мияу? (*хатын-кыз тавышы*).

Ишек шакыган тавыш.

Мияу: Мияу – мияу! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Мияу: Мияу – мияу! Мин песи.

Мияу – мияу! Мин песи.

Ишек шакыган тавыш.

Акбай: Hay-hay! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: Кем анда?

Акбай: Hay – hay! Мин эт.

Hay – hay! Мин эт (*пауза – 6 секунд*)

Тәрбияче: Песи, кил монда! Эт, кил монда!

Ишек ачылған тавыш.

Мияу: Исәнмесез! Мияу – мияу! Мин песи.

Акбай: Исәнмесез! Hay – hay! Мин эт.

15 нче кисәк (7 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Мияу-мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Hay-hay. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый, пауза – 6 секунд*)

- Hay-hay. Мин эт (*ир-ат тавышы жырлый*)

Тема: “Әйе.Юк.”

16 нчы кисәк (10 нчы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

17 нче кисәк (10 нчы тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (хатын-кыз тавышы)
- Мин эти (ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин эни (хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин малай (малай тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин кыз (кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин Мияу. Мин песи (хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
- Мин Акбай. Мин эт (ир-ат тавышы)

Тема: “Кунак килгэн”.

18 нче кисәк (13 нче тема).

- К нам сегодня пришли гости. Мияу, ты хочешь узнать, кто это? (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Мияу-мияу, хочу.

Акбай(курсаткән рәсемнәрне атый): Эби (пауза-3 секунд). Бабай.

19 нчы кисәк (13 нче тема).

- Слушай! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! (хатын-кыз тавышы)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин эби (хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд)
- Мин эби (хатын-кыз тавышы)

20 нче кисәк (13 нче тема).

- Слушай! Повтори! (ир-ат тавышы)
- Тыңла! Кабатла! (хатын-кыз тавышы)
- Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд)
  - Мин бабай (ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд)
  - Мин эби (хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд)
  - Мин эби (хатын-кыз тавышы)

Тема: “Безнең кунаклар”.

21 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу очень вежливые. При встрече они здоровятся и друг у друга спрашивают “Как дела?” - “Хәлләр ничек?” (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

22 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак малай.

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак кыз.

Тема: “Безнең кунаклар”.

23 нче кисәк (17 нчы тема).

- Давайте, послушаем как Акбай и Мияу разговаривают при встрече (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

Тема: “Әби күчтәнәче”.

24 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исәнме, әби.

Әби (ипи курсәтеп): Ипи (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Ипи.

25 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Син кем?

Мияу: Мин Мияу.

Әби: Мияу, мә ипи.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бабай күчтәнәче”.

26 нчы кисәк (20 нчы тема).

Бабай: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исэнме, бабай.

Бабай(алма күрсөтөп): Алма (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Алма.

27 нче кисәк (20 нче тема).

Бабай: Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Бабай: Акбай, мә алма.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Сөт. Чәй”.

28 нче кисәк (22 нче тема).

- Наши друзья Акбай и Мияу угощаются. Давайте, спросим, что они пьют (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай: Чәй.

- Мияу, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу: Сөт.

29 нчы кисәк (22 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чәй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чәй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

30 нчы кисәк (22 нче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Чәй (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

31 нче кисәк (22 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-б секунд*)
- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-б секунд*)
- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-б секунд*)
- Алма (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Дустыңы сыйла”.

32 нче кисәк (23 нче тема).

Акбай: Мияу, мә сөт.

Мияу: Акбай, мә ипи.

- Акбай и Мияу друг друга угостили. А что они забыли сказать за угощение? (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

Балалар: Спасибо.

- Правильно, “Спасибо” – “Рәхмәт”. Акбай, скажи “Рәхмәт” (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рәхмәт. Мияу, скажи “Рәхмәт”.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Песине сыйла”.

33 нче кисәк (25 нче тема).

- Акбай здесь, а где же Мияу? Акбай позови, Мияу (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мияу, иди сюда. Кил монда.

- Мияу не идёт. Наверно не слышит. Давайте, вместе позовём (*хатын-кыз тавышы*)

Бергә: Мияу, кил монда.

34 нче кисәк (25 нче тема).

- Мияу проголодался. Давайте, его угостим вкусным молоком. Песи, мә сөт. Сөт тәмлеме? (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Сөт тәмле, тәмле. Рәхмәт (*пауза-5 секунд*)

- Акбай, мә ипи. Ипи тәмлеме? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Ипи тәмле, тәмле. Рәхмәт.

Тема: “Кунак сыйлау”.

35 нче кисәк (26 нчы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй тәмле-тәмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма тәмле-тәмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)
- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы*)

36 нчы кисәк (26 нчы тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Ипи тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Ипи тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Чэй тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Чэй тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы*)

37 нче кисәк (26 нчы тема).

- Сегодня у нас Акбай в гостях. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

Бергэ: Акбай, кил монда.

Акбай: Исэнмесез (пауза-5 секунд)

Балалар: Исэнме, Акбай. Хэллэр ничек?

Акбай: Эйбэт.

- Акбай, садись. Утыр (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Акбай, утыр.

- Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр (хатын-кыз тавышы пауза-5 секунд)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Кунакны ашат”.

38 нче кисәк (28 нче тема).

- Мияу, кил монда, утыр. Мэ, ипи аша (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Ипи тэмле.

- Акбай кил монда, утыр. Мэ, алма аша (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Алма тэмле.

Тема: “Чэй табынында”.

39 нчы кисәк (29 нчы тема).

- Мияу, кил монда, утыр. Мэ, сөт эч (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Сөт тэмле.

- Акбай кил монда, утыр. Мә, чәй эч (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рәхмәт. Чәй тәмле.

Тема: “Уенчыклар”.

40 нчы кисәк (31 нче тема).

- Акбай и Мияу принесли “Чудесную коробку”. Давайте, посмотрим, что лежит в этой коробке (*хатын-кыз тавышы*)

- Что это? Бу нәрсә? Акбай, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Туп.

- Мияу, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Туп.

Тема: “Зур – кечкенә”.

41 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп зур.

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп кечкенә.

42 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп, туп

Зур туп.

Туп, туп

Кечкенә туп.

43 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп-туп,

Зур туп.

Сикер-сикер,

Зур туп.

Туп-туп,

Кечкенә туп.

Сикер-сикер,

Кечкенә туп.

Тема: Күнел ачу кичәсе “Туган көн”.

44 нче кисәк (33 нче тема).

- Сегодня у Акбай день рождения. Мы ему подарим большие и маленькие мячи. Его ещё нет. Он наверно готовится, наряжается.

Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез (*пауза-5 секунд*)

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

- Акбай, кил монда, утыр (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, кил монда, утыр.

- Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Курчак кунакка килгән”.

45 ичесең (34 ичесе тема).

- В волшебной коробке появилась новая игрушка. Давайте, посмотрим, что это? Бу нәрсә? Курчак. Курчак (*хатын-кыз тавышы*).

46 ичесең кисәк (34 ичесе тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Мин курчак.

Мин курчак.

Мин матур курчак.

Мин матур курчак (*Бала тавышы жырып итеп жырлый*).

Тема: “Уйныйбыз”.

47 ичесең кисәк (38 ичесе тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә күян әйләнә.

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә күян әйләнә (*темп әкрен, 2 тапкыр кабатлана, балалар тавышы жырлый*)

Тема: “Мияуга бүләк”.

48 ичесең кисәк (40 ичесе тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Зур курчак (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)

- Кечкенә курчак (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)

- Зур куян (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур туп (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә туп (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур аю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә аю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур песи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә песи (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)
- Зур эт (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд*)
- Кечкенә эт (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Уенчыклар кибете”.

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт.

Акбай: Аю бир.

Мияу: Нинди аю?

Акбай: Зур аю.

Мияу: Мә, зур аю.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Сау бул, Акбай.

Мияу: Сау бул, Мияу.

Тема: “Бүләкләр”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Какие красивые игрушки. Поиграем в интересную игру “Назови правильно - играй”, “уйна” . Бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Курчак.

- Мә, курчак, уйна! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Уйна”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Туп матур, туп матур? (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

- Эйе, эйе, туп матур (*кыз тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)
(2 тапкыр кабатлана)

- Аю зур, аю зур? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Эйе, эйе, аю зур (*кыз тавышы жырлый*)
(2 тапқыр кабатлана)
- Бу курчак? Бу курчак? (*ир-ат тавышы жырлый*)
- Эйе, эйе, бу курчак (*кыз тавышы жырлый*)
(2 тапқып кабатлана)

Тема: “Ю”.

52 нче кисәк (47 нче тема).

- После прогулки игрушки испачкались. Надо их помыть. Акбай, помой мячик. Туп ю. Попросите друг друга помыть игрушку (*ир-ат тавышы*).

53 нче кисәк (47 нче тема).

Уен.

Ю, ю, ю – туп ю.
Ю, ю, ю – машина ю.
Ю, ю, ю – курчак ю.
Ю, ю, ю – күян ю.
Ю, ю, ю – алма ю.
Ю, ю, ю – аю ю.
Ю, ю, ю – песи ю.
Ю, ю, ю – эт ю.

Тема: “Уйнайбыз да, саныйбыз да”.

54 нче кисәк (51 нче тема).

Уен.

Туп, туп, матур туп,
Сикер, сикер матур туп.
Бер, ике, өч, дүрт, биш,
Сикер, сикер, матур туп.

55 нче кисәк (51 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю.
Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,
Зур аю, матур аю (*жырның темпы әкрен*).

56 нчы кисәк (51 нче тема).

- Слушай!Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*темп әкрен*)

Тема: “Уенчыклар”.

57 нче кисәк (52 нче тема).

(*Жырлап әйтәләр*)

Бер аю, ике аю, өч аю, дүрт аю, биш аю, зур аю (*ир-ат тавышы*)

Бер куян, ике куян, өч куян, дүрт куян, биш куян, кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы*)

Бер эт, ике эт, өч эт, дүрт эт, биш эт, әйбәт эт (*ир-ат тавышы*)

Бер песи, ике песи, өч песи, дүрт песи, биш песи, матур песи (*хатын-кыз тавышы*)

Бер туп, ике туп, өч туп, дүрт туп, биш туп, чиста туп (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Ничә уенчык?”

58 нче кисәк (53 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

59 нчы кисәк (53 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

60 нчы кисәк (53 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

Мияу: Куюн бир.

Акбай: Ничә куюн?

Мияу: Ике.

Акбай: Мә, ике күян.

Мияу: Рәхмәт.

Акбай: Сау бул, Мияу!

Мияу: Сау бул, Акбай!

Тема: “Бергәләп уйныйбыз”.

61 нче кисәк (55 нче тема).

Бармак уены.

Исәнме, бабай.

Исәнме, әби.

Исәнме, эти.

Исәнме, әни.

Исәнме, малай.

Исәнме, бабай.

Исәнме, әби.

Исәнме, эти.

Исәнме, әни.

Исәнме, кыз.

Тема: “Кунак чакырабыз”.

62 нче кисәк (56 нчы тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Акбай, кил монда. Утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, мә ипи, аша.

Акбай: Рәхмәт. Ипи тәмле.

Мияу: Сау бул, Акбай!

Акбай: Сау бул, Мияу!

Тема: “Бу өйдә кем яши?”

63 нче кисәк (59 нчы тема).

- Слушай!Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Жырла! (*хатын-кызы тавышы*)

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай.

-Мин бабай (*бабай тавышы*).

Монда яши әби.

-Мин эби (*эби тавышы*).

Монда яши эти.

-Мин эти (*эти тавышы*).

Монда яши эни.

-Мин эни (*эни тавышы*).

Монда яши малай.

-Мин малай (*малай тавышы*).

Монда яши кыз.

-Мин кыз (*кыз тавышы*).

Әйе шул, әйе шул.

Бу өй матур,

Бу өй зур (*бергә*)

Тема: “Без театр уйныйбыз”.

64нче кисәк (60 нче тема).

Татар халық бию көе (*балалар өчен яраклысы*)

Аудиоязмалар.
(зурлар төркеме)

Тема: “Минем өем”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Жырлы – биюле уен “Минем өем”.

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай,

Мин бабай (*бабай тавышы*)

Монда яши эби.

Мин эби (*эби тавышы*)

Монда яши эти,

Мин эти (*эти тавышы*)

Монда яши эни.

Мин эни (*эни тавышы*)

Монда яши малай,

Мин малай (*малай тавышы*)

Монда яши кыз,

Мин кыз (*кыз тавышы*)

Әйе шул, әйе шул,

Бу өй матур,

Бу өй зур. (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Кишер үстерәбез”.

2 нче кисәк (4 нче тема).

-Зур кишер (*кыска пауза-5 секунд*).

-Кечкенә кишер(*кыска пауза-5 секунд*).

-Чиста кишер (*кыска пауза-5 секунд*).

-Пычрак кишер.

Тема: “Күян күчтәнәче”.

3 нче кисәк (5 нче тема).

Жыр.

Кишер, кишер,

Тәмле кишер.

Зур кишер,

Баллы кишер. (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Серле кәрзин”.

4 нче кисәк (7 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (*пауза-10 секунд*).

Тәрбияче: Кто-то стучится в дверь. Давайте спросим:

- Кто там? - Кем анда?

Балалар белән тәрбияче: Кем анда?

Акбай: Hay-hay. Мин Акбай (*пауза-6 секунд*).

Балалар белән тәрбияче: Акбай, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*пауза-3 секунд*).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-6 секунд*).

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

5 нче кисәк (7 нче тема).

Акбай: Мияу, кил монда. Кишер ал.

Мияу: Ничә кишер?

Акбай: Ике кишер.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бар матур бакча”.

6 нчы кисәк (9 нчы тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.

1)Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Күшүмтә:

Киsher, киsher, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда алма үсө.

Менә шундый алма зур,

Менә шундый кечкенә.

Күшүмтә:

Алма, алма, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

3) Шофер, шофер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит әле.

Тема: “Серле янчык”.

7 нче кисәк (10 нчы тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-10 секунд*)

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Эйбәт.

- Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Давайте, узнаем, что у них в мешочке (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай (кишер курсатә): Бу нәрсә? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: Кишер.

Акбай: Кишер нинди? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: Кишер кечкенә.

Акбай(суган курсатә): Бу нәрсә?

Мияу: Суган.

Мияу(бәрәңгә курсатә): Бу нәрсә?

Акбай: Бәрәңгә.

Тема: “Бар матур бакча”.

8 нче кисәк (12 нче тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.

1)Бар матур бакча,

Анда бәрәңгә үсө.

Бэрэнгэ шундый зур,
Бэрэнгэ кечкенэ.

Күшүмтә:

Бэрэнгэ, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Өллэ-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,
Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,
Менә шундый кечкенэ.

Күшүмтә:

Суган, суган, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Өллэ-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,
Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,
Менә шундый кечкенэ.

Күшүмтә:

Кыяр, кыяр, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.

Өллэ-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.

Өллэ-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.

(бала тавышы жырлык)

Тема: “Без хезмәт яратабыз”.

9 нчы кисәк (13 нче тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-10 секунд*).

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Эйбәт.

-Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Узнайте на ощупь, что у них в мешочке (хатын-кызы тавышы).

Акбай: Бу кишер?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу суган?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу кәбестә?

Мияу: Эйе, кәбестә.

10 нчы кисәк (13 нче тема).

- Я назову количество овощей, а вы найдите рисунок, покажите, назовите (хатын-кыз тавышы).

Мияу: Бер кәбестә (пауза-10 секунд).

Бала: Бер кәбестә.

Мияу: Оч кәбестә (пауза-10 секунд).

Бала: Оч кәбестә.

Мияу: Ике кәбестә (пауза-10 секунд).

Бала: Ике кәбестә.

Мияу: Биш кәбестә.

Бала: Биш кәбестә.

11 нчы кисәк (13 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт.

Мияу: Акбай, кәбестә бир.

Акбай: Нинди кәбестә?

Мияу: Зур кәбестә.

Акбай: Ничә кәбестә?

Мияу: Бер кәбестә.

Акбай: Мә, бер кәбестә.

Мияу: Рәхмәт, Мияу. Сау бул.

Акбай: Сау бул, Акбай.

Тема: “Уйный-уйный эшлибез”.

12 нчы кисәк (15 нче тема).

Жырлы-биюле уен.

1)Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Күшымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,
Анда суган үсө.
Менә шундый суган зур,
Менә шундый кечкенә.

Күшымта:
Суган, суган, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.
Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,
Анда кыяр үсө.
Менә шундый кыяр зур,
Менә шундый кечкенә.

Күшымта:
Кыяр, кыяр, кил әле,
Биеп-биеп кит әле.
Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп-биеп кит әле.

4) Шофер, шофер, кил әле,
Биеп, биеп кит әле.
Өллә-лә, әллә-лә,
Биеп, биеп кит әле.

(бала тавышы жырлый)

Тема: “Төслэр дөньясы”.

13 нче кисәк (16 нчы тема).

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (*пауза-6 секунд*).

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу.

Акбай, Мияу: Хәлләр ничек?

Балалар: Эйбәт.

13 нче (а) кисәк (16 нчы тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп.

Акбай: Туп нинди?

Мияу: Туп кызыл.

13 нче (б) кисәк (16 нчы тема).

Мияу: Бу нәрсә?

Акбай: Туп.

Мияу: Туп нинди?

Акбай: Туп сары.

14 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)
- Туп (*хатын-кыз тавышы, қыска пауза*)
- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)
- Сары (*хатын-кыз тавышы*)

15 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый*) .
- Туп сары (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

16 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)
- Туп (*хатын-кыз тавышы*).
- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)
- Кызыл (*хатын-кыз тавышы*)

17 нче кисәк (16 нчы тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый*) .
- Туп кызыл (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

18 нче кисәк (16 нчы тема).

Жыр.

Туп, туп, кызыл туп.

Сикер, сикер, кызыл туп.

Туп, туп, сары туп.

Сикер, сикер, сары туп (*бала тавышы*).

19 нче кисәк (16 нчы тема).

Уен.

1) Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

Тема: “Төслэр дөньясы”.

20 нче кисәк (17 нче тема).

Жып.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

3)Туп, туп, яшел туп,

Сикер, сикер, яшел туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер яшел туп.

Тема: “Яшелчэ салаты”.

21 нче кисәк (19 нчы тема).

-Заяц хотел приготовить овощной салат. Давайте поможем выбрать овощи. Что нужно для салата? Нэрсә кирәк? (пауза-3 секунд).

Кишер кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Суган кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Помидор кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Кыяр кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Кәбестә кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

-Бәрәңгे кирәк? (хатын-кыз тавышы)

Акбай: Кирәк.

21 нче (а) кисәк (19 нчы тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Кишер кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Суган кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Помидор кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Кыяр кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Кәбестә кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Бәрәңгे кирәк (*ир-ат тавышы*).

Тема: “Уйныйбыз да, жырлыыйбыз да”.

22 нче кисәк (23 нче тема).

Балалар тавышы жырлый.

1.Миңа кыяр кирәк,
Сиңа кыяр кирәк.
Әйе шул, әйе шул,
Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сұзларне әйткәнче.

Битлексез бала: Кәбестә кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала күышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,
Сиңа кәбестә кирәк.

Музыка гына уйный.
2.Миңа кыяр кирәк,
Сиңа кыяр кирәк.
Әйе шул, әйе шул,
Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сұзларне әйткәнче.

Битлексез бала: Бәрәңгә кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала күышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,
Сиңа бәрәңгә кирәк.

Музыка гына уйный.
3.Миңа кыяр кирәк,
Сиңа кыяр кирәк.
Әйе шул, әйе шул,
Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сұзларне әйткәнче.

Битлексез бала: Суган кирәк.

Кәбестә битлеге кигән бала белән битлексез бала күышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Эйе шул, эйе шул,
Сиңа суган кирәк.
Музыка гына уйный.

22 нче (а) кисәк (23 нче тема) - шушы уенга сүзсез генә фонограмма.

23 нче кисәк (23 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Кәрзинде нәрсә бар?”

1. Эйдэ, эйдэ, эйт өле,

Кәрзинде нәрсә бар?

Кәрзиндә кызыл, сары,

Яшел, матур алма бар.

2. Эйдэ, эйдэ, эйт эле,

Кәрзинде нәрсә бар?

Кәрзиндә кыяр, суган,

Кәбестә бар, кишер ба

Тема: “ұңыш баирәме”. 24 шын күнсі (24 шын теме)

24 нче кисәк (24 нче тема).

Жыр.
Е. 5.

Бабай, бабай эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (балалар
корый)

Кәрзиндә кызыл, сары,
Яшел, матур алма бар.

Бабай, бабай эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (балалар
сорый)

Кәрзиндә кыяр, суган, бабай
Кәбестә бар, кишер бар жавабы)

Тема: “Ашамлықлар”.

25 нче кисак (25 нче тема).

- Слухай! (уп-дат тавышы)

- Тында! (хатын-кыз тавышы)

- Или (ур-ат тавышы, пауза = 3 секунд)

- Чай (*хатын-кыз тавышы*, пауза = 3 секунд)

- Сөт (*ир-ат таңыны, пауза – 3 секунда*)

- Аш (хатын-кыз таевчысы, пауза – 3 секунд)

- Ботка (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*).

26 ичө кисәк (25 ичө тема).

- Слушай!Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи (*ир-ат тавышы, пауза -б секунд, балалар кабатлый*).

- Чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый*).

- Сөт (*ир-ат тавышы, пауза -б секунд, балалар кабатлый*)

- Аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-б секунд, балалар кабатлый*).

- Ботка (*ир-ат тавышы, балалар кабатлый*)

27 ичө кисәк (25 ичө тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи – тэмле ипи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*)

- Чэй – тэмле чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

- Сөт – тэмле сөт(*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*)

- Аш – тэмле аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

- Ботка – тэмле ботка(*ир-ат тавышы, балалар таратма рәсемне күрсәтә, балалар кабатлый*).

28 ичө кисәк (25 ичө тема).

Жыр.

Без ашыйбыз тэмле аш,

Тэмле аш, тэмле аш.

Без ашыйбыз тэмле ботка,

Тэмле ботка, тэмле ботка.

Тема: “Кем нэрсә яраты?”.

29 ичө кисәк (30 ичө тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Кто что любит?”- “Кем, нэрсә яраты?”

Персонажлар: эт, песи, куян, аю.

Эт һәм песи, куян белән аюны очраталар.

Эт, песи: Син кем?

Аю: Мин аю.

Куян: Мин куян. Син кем?

Песи: Мин песи Мияу.

Эт: Мин эт Акбай.

Песи: Куян, син нэрсә яратасың?

Куян: Мин, кишер яратам.

Песи: Мә, куян, кишер аша.

Куян: Рәхмәт. Кишер тәмле. Мә, песи, кишер аша.

Песи: Юк-юқ, мин сөт яратам, сөт тәмле.

Куян: Мә, сөт, эч.

Песи: Рәхмәт, сөт тәмле. Мә, аю, су эч.

Аю: Юк-юқ, мин алма яратам, алма тәмле, баллы.

Песи: Монда алма күп, нинди алма кирәк?

Аю: Кызыл алма кирәк.

Песи сары алма бирә: Мә, кызыл алма.

Аю: Юк, бу сары алма, миңа ике кызыл алма кирәк.

Песи: Мә, ике кызыл алма, аша.

Аю: Рәхмәт.

Аю бер алманы ашый, икенче алманы эткә бирә: Мә, Акбай, алма аша.

Эт: Юк, мин аш, ботка яратам.

Аю: Мә, эт, ботка аша.

Эт: Рәхмәт, ботка тәмле.

Тема: “Туган көн”.

30 нчы кисәк (31 нче тема).

- Скоро у Алии день рождения. Придут гости, нужна посуда: тарелка - тәлинкә, ложка – кашык (*хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! (*ип-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Тәлинкә(*ип-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Тәлинкә (*хатын-кыз тавышы, пауза - 3 секунд*)

- Кашык (*ип-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)

- Кашык (*хатын-кыз тавышы*)

31 нче кисәк (31 нче тема).

- Слушай!Повтори! (*ип-ат тавышы*)

- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Тәлинкә (*ип-ат тавышы, пауза - 6 секунд*)

- Кашык (*хатын-кыз тавышы*)

32 нче кисәк (31 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ип-ат тавышы*)

- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Тәлинкә (*ип-ат тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык тәлинкәне күрсәтәләр, балалар кабатлый*).

- Кашык (*хатын-кыз тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык кашыкны күрсәтәләр, балалар кабатлый*).

33 нче кисәк (31 нче тема).

Акбай: Мияу, кашык бир.

Мияу: Нинди кашык?

Акбай: Зур кашык. Кызыл кашык.

Мияу: Ничә кашык?

Акбай: Ике кашык.

Мияу: Мә, ике кашык.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Чәй табыны әзерлибез”.

34 нче кисәк (34 нче тема).

- Для гостей мы поставили на стол ложку-кашык, тарелку-тәлинкә. А сегодня поставим чашку-чынаяк (*пауза-3 секунд*). Чынаяк (хатын-кыз тавышы).

- Слушай! (*ип-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ип-ат тавышы, пауза - 5 секунд*)

- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы*)

35 нче кисәк (34 нче тема).

- Слушай! Повтори! (*ип-ат тавышы*)

- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ип-ат тавышы, пауза-6 секунд, тәрбияче чынаяк рәсемен курсәтә, балалар кабатлый*).

- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче чынаяк рәсемен курсәтә, балалар кабатлый*).

36 нчы кисәк (34 нче тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ип-ат тавышы*)

- Тыңла! Күрсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Чынаяк (*ип-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк курсәтә, балалар кабатлый*).

- Кашык (*хатын-кыз, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык кашык курсәтә, балалар кабатлый*).

- Тәлинкә (*ип-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк курсәтә, балалар кабатлый*).

Тема: “Төсле чынаяклар”.

37 нче кисәк (35 нче тема).

- Посмотрите какая красивая, синяя чашка – зәңгәр чынаяк. Мә, зәңгәр чынаяк (*хатын-кыз тавышы*).

- Слушай! Пой! (*ип-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк,

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Матур, чиста чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Зэнгэр, зэнгэр чынаяк.

Тема: “Без киенәбез”.

38 нче кисәк (39 нчы тема).

Жыр.

Минем күлмәк матур, (*кыз тавышы*)

Синең күлмәк матур. (*малай тавышы*)

Әйе шул, әйе шул, (*икесе*

Минем күлмәк матур. (*бергә*)

Минем чалбар матур, (*малай тавышы*)

Синең чалбар матур. (*кыз тавышы*)

Әйе шул, әйе шул, (*икесе*

Минем чалбар матур. (*бергә*)

Тема: “Киенергә ярдәм ит”.

39 нчы кисәк (40 нчы тема).

-Акбай и Мияу принесли куклам новые наряды: чалбар, күлмәк. Кукле девочке предложим одеть платье, мальчику – брюки. “Курчак күлмәк ки”. “Курчак чалбар ки”(пауза- 3 секунд). Эйдәгез, курчакны киендерәбез. Кукла, надень платье. Курчак, күлмәк ки (пауза- 10 секунд). Курчак, чалбар ки (пауза- 10 секунд, хатын-кызы тавышы).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Курчак, чалбар ки (*ир-ат тавышы*)

- Курчак, чалбар ки (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче курсәтмә кәгазь курчакка чалбар кидерә*).

- Курчак, күлмәк ки (*хатын-кызы тавышы*)

- Курчак, күлмәк ки (*хатын-кызы тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче курсәтмә кәгазь курчакка күлмәк кидерә*).

Тема: “Алия йокларга жыена”.

40 нче кисәк (41нче тема).

-Куклам пора спать. Поможем снять платье и брюки. Курчак, күлмәк сал (*хатын-кызы тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче курсәтмә кәгазь курчакка күлмәген салдыра*). Курчак, чалбар сал (*хатын-кызы тавышы*).

41 нче кисәк (41нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Курчак, чалбар сал (*ир-ат тавышы*)

- Курчак, чалбар сал (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче курсәтмә кәгазь курчакның чалбарын салдыра*).

- Курчак, күлмәк сал (*хатын-кызы тавышы*)

- Курчак, күлмәк сал (*хатын-кызы тавышы, тәрбияче курсәтмә кәгазь курчакның күлмәген салдыра*).

42 нче кисәк (41 нче тема).

- Слушай! Повтори! Выполнни! (*ир-ат тавышы*)
- Тынла! Кабатла! Утә! (*хатын-кыз тавышы*)
- Курчак, күлмәк сал (*ир-ат тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның күлмәген салдыралар*).
- Курчак, чалбар сал (*хатын-кыз тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның чалбарын салдыралар*).

43 ичे кисәк (41 ичे тема).

Бишек жыры (*гадирәк сүзле булса, яхши булып иде*)

Тема: “Хәерле көн”

44 иче кисәк (43 иче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)
- Тынла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу бит (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен курсәтә*).
- Бу бит (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен курсәтә*).
- Бу кул (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның кулын курсәтә*).
- Бу кул (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче курчакның кулын курсәтә*).

45 ичес кисәк (43 ичес тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тынла! Курсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу бит (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең битен курсәтәләр, кабатлыилар*).
- Бу кул (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең кулын курсәтәләр, кабатлыилар*).

46 ичес кисәк (43 ичес тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тынла! Курсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Мә су, бит ю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән курсәтәләр, кабатлыилар*).
- Мә су, кул ю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән курсәтәләр, кабатлыилар*).

47 ичес кисәк (43 ичес тема).

- Слушай! Покажи! Повтори! (*ир-ат тавышы*)
- Тынла! Курсәт! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)
- Бит чиста (*ир-ат тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыилар, хәрәкәт белән курсәтәләр*).
- Кул чиста (*хатын-кыз тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыилар, хәрәкәт белән курсәтәләр*).

48 ичес кисәк (43, 44 ичес тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)
- Тынла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Мә су,
Бит, кулны ю.

Чиста су, чиста су,
Ю, ю, ю.

Тема: Өстәл театры “Өч аю”.

49 нчы кисәк (46 нчы тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Три медведя”- “Өч аю”

Персонажлар: өч аю.

Күренеш: Урман. Урмандагы өйдә өч аю яши.

В избушке на краю леса жили три медведя. Большого медведя звали Михаил Иванович. Он говорил грубым голосом. Медведицу звали Настасья Петровна. А маленького медвежонка звали Мишутка. Он говорил тоненьким голоском.

После ужина медведи собирались за крутым столом и дружно вели беседу.

Михаил Иванович садился за стол и грубым голосом говорил: “Бу өстәл”. Настасья Петровна не так громко: “Бу өстәл”. Маленький Мишутка говорил тоненьким голоском: “Бу өстәл”.

А потом Михаил Иванович поудобнее садился на стул и говорил: “Бу урындык”. Настасья Петровна говорила: “Бу урындык”. А маленький Мишутка увидел свой сломанный стульчик и спросил: “Бу урындык?”.

После обеда медведи шли в другую горницу. Там стояли три кровати.

Михаил Иванович грубым голосом говорил: “Бу карават”. Настасья Петровна говорила не так громко: “Бу карават”. А Мишутка-шалунишка показал на свою кровать и сказал: “Бу диван”. Михаил Иванович и Настасья Петровна его поправили: “Бу карават”.

Перед сном медведи желали друг-другу: “Спокойной ночи” и сладко засыпали.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

50 нче кисәк (49 нчы тема).

-**Мияу и Акбай приглашают нас в магазин игрушек (хатын-кыз тавышы)**

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Исәнме, Мияу. Әйбәт. Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, яшел, матур туп.

Акбай: Ничә туп?

Мияу: Бер туп.

Акбай: Мә, бер туп.

Мияу: Рәхмәт. Сау бул, Акбай.

Акбай: Сау бул, Мияу.

51 нче кисәк (49 нчы тема).

-**Дети, игрушки тоже хотят с нами поиграть в игру “Карусель”. Давайте поиграем (хатын-кыз тавышы).**

- **Слушай! Пой!** (*up-at тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр эйләнә,

Матур курчак эйләнә.

Зур-зур аю эйләнә.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

52 нче кисәк (50 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кызы тавышы*)

Алиянең туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә,

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул ипи тәмле.

Тема: “Уйнарга яратам”.

53 нче кисәк (52 нче тема).

-Ребята, к нам пришел красивый зайчик. Я очень его люблю: “яратам”. Вы тоже обнимите зайчика и скажите: “люблю” - “яратам” (*хатын-кызы тавышы*).

54 нче кисәк (52 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Яратам (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап курсәтә*).

- Яратам (*хатын-кызы тавышы, пауза- 5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап курсәтә*).

55 нче кисәк (52 нче тема).

- Слушай!Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Кабатла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Яратам (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар*).

- Яратам (*хатын-кызы тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар*).

56 нчы кисәк (52 нче тема).

- Слушай!Покажи!Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла!Күрсәт!Кабатла! (*хатын-кызы тавышы*)

- Мин алма яратам (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, алманы күрсәтә, балалар әйтә*).

- Мин кыяр яратам (*хатын-кызы тавышы, пауза-6 секунд, кыярны күрсәтә, балалар әйтә*).

- Мин груша яратам (*хатын-кызы тавышы, пауза-6 секунд, грушаны күрсәтә, балалар әйтә*).

- Мин ипи яратам (*ипр-ат тавышы, мандаринны курсәтә, балалар эйтә*).

57 нче кисәк (52 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ипр-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кызы тавышы*)

Мин алма яратам,

Яратам, яратам.

Мин кыяр яратам,

Яратам, яратам.

Мин груша яратам,

Яратам, яратам.

Мин Коляны яратам,

Яратам, яратам.

Мин Оляны яратам,

Яратам, яратам.

Тема: “Син нэрсә яратасың?”.

58 нче кисәк (53 нче тема).

Жыр “Яратам”.

Яратам, яратам.

Курчак яратам.

Яратам, яратам.

Аю яратам.

Яратам, яратам.

Куян яратам.

Яратам, яратам.

Туп яратам.

Яратам, яратам.

Песи яратам.

Яратам, яратам.

Эт яратам.

Тема: “Уйный-уйный үсәбез”.

59 нчы кисәк (55 нче тема).

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр эйләнә.

Матур кызлар эйләнә,

Зур малайлар эйләнә.

Тема: “Нэрсә бар?”.

60 нчы кисәк (56 нчы тема).

- Эйт әле, эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә алма бар,
Тәмле, тәмле алма бар.
Әйе шул, әйе шул,
Кызыл, кызыл алма бар (*хатын-кызы тавышы*)
- Эйт әле, эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кыяр бар,
Тәмле, тәмле кыяр бар.
Әйе шул, әйе шул,
Яшел, яшел кыяр бар (*хатын-кызы тавышы*)
- Эйт әле, эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кишер бар,
Тәмле, тәмле кишер бар.
Әйе шул, әйе шул,
Сары, сары кишер бар (*хатын-кызы тавышы*)
- Эйт әле, эйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кәбестә бар,
Тәмле, тәмле кәбестә бар.
Әйе шул, әйе шул,
Зур, зур кәбестә бар (*хатын-кызы тавышы*)

Тема: “Сабантуйга әзерләнәбез”.

61 нче кисәк (58 нче тема).

- Завтра праздник Сабантуй. Акбай и Милю приглашают нас на праздник. Для праздника нужны подарки, призы. Предложите им свои игрушки (*хатын-кызы тавышы, пауза-10 секунд*)

Балалар: Исәнме, Милю. Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнмесез, балалар.

Милю: Исәнмесез, балалар.

62 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыл.

1. Карагыз, карагыз,
Сабантуйга барабыз.
Сабантуйга барабыз,

Уйнап бүләк алабыз.
2.Сабантуйга барабыз,
Сикерәбез, чабабыз.
Жырлап, биеп алабыз,
Уйнап бүләк алабыз.

Тема: “Күцелле Сабантуйга уеннары”.

63 ичे кисәк (59 ичы тема).

Балалар башкаруында “Сабантуй” жыры.

АУДИОЯЗМАЛАР.
(мәктәпкә әзерлек төркеме)

Тема: “Әйдәгез, танышабыз”.

1 иче кисәк (1 иче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-20 секунд).

Тәрбияче: Син кем? Не отвечает. Интересно, кто же это? Дети, помогите мне. Новерное, хочет, чтобы спросили все вместе. Син кем?

Бергә: Син кем?

Тәрбияче: Молчат. Давайте, спросим погромче. Син кем?

Бергә: Син кем?

Мияу: Мин песи. Мин Мияу (озын пауза-10 секунд).

Тәрбияче: А-а, это наш друг Мияу, давайте, позовём его.

Бергә: Мияу, кил монда!

Ишек ачылған тавыш (кыска пауза-4 секунд).

Мияу керә: Исәнмесез (кыска пауза-4 секунд).

Балалар: Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт (кыска пауза-3 секунд).

Балалар: Мияу, утыр.

Мияу: Рәхмәт.

2 иче кисәк (1 иче тема).

- Ребята, слушайте, как знакомятся Оля с Колей (ир-ат тавышы)

- Исәнме (кызы тавышы, кыска пауза)

- Исәнме (малай тавышы, кыска пауза)

- Син кем? (кызы тавышы, кыска пауза)

- Мин Коля. Син кем? (малай тавышы, кыска пауза)

- Мин Оля (кызы тавышы).

Тема: “Хәерле көн”.

3 ичे кисәк (2 ичे тема).

Ишек шакыган тавыш (*кысқа пауза -5 секунд*).

Бергә: Син кем?

Акбай: Мин эт, Акбай. Hay-hay.

Мияу: Мин песи, Мияу. Мияу-Мияу (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Акбай, кил монда.

Мияу, кил монда.

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (*кысқа пауза -5 секунд*).

Балалар: Исәнмесез, Акбай, Мияу.

4 иче кисәк (2 иче тема) (телефоннан сөйләшиү)

Акбай: Алло.

Мияу: Алло. Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәерле көн, Мияу. Хәллэр ничек?

Мияу: Эйбәт. Рәхмәт. Акбай, хәллэр ничек?

Акбай: Эйбәт. Рәхмәт. Сау бул, Мияу.

Мияу: Сау бул, Акбай.

5 иче кисәк (2 иче тема).

Жыр. “Хәерле көн”.

Хәерле көн, эти (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, эни (*хатын-кыз тавышы*).

Хәерле көн, бабай (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, әби (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Син кем?”

6 ичы кисәк (4 иче тема).

- Акбай и Мияу тоже хотят играть с нами в сказку «Репка». Они должны хорошо запомнить ваши имена. Давайте, проверим. Акбай отвернётся, а вы по очереди будете подходить, и здороваться с ним. Акбай будет угадывать, кто это (*ир-ат тавышы*).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Син кем? Оля?

Мияу: Юк, мин Мияу.

Тема: “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.

7 иче кисәк (5 иче тема).

Акбай: Бу кем?

Мияу: Бу эти.

Акбай: Эйе, эти. Бу кем?

Мияу: Бу әни.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу кыз.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу бабай.

Акбай: Эйе, бу бабай.

8 ичे кисәк (5 ичे тема).

- Ребята, слушайте. Спросите: Это кто?-Бу кем? (*ир-ат тавышы*)

- Исәнмесез (әни тавышы, озын пауза-10 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу әни (әни тавышы, кыска пауза-3 секунд).

- Исәнмесез (әти тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу эти (әти тавышы, кыска пауза-3 секунд).

- Хәерле көн, мыр-р-р...(песи тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу песи (песи тавышы)

- Хәллэр ничек? Р-р-р...(эт тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу эт (эт тавышы, кыска пауза-3 секунд)

- Чи, чи чи. Исәнмесез (тычкан тавышы, озын пауза-6 секунд)

- (балалар сорый) ... Бу кем?

- Бу тычкан (тычкан тавышы).

Тема: “Бу нәрсә?”

9 ичы кисәк (7 ичे тема).

- Ребята, мы с вами хорошо потрудились, вырастили большую репку. Молодцы. Теперь можно поиграть. Акбай и Мияу принесли нам игрушки. Давайте, спросим: Это что? – Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Бу тычкан.

Акбай: Нинди тычкан?

Мияу: Кечкенә тычкан.

10 ичы кисәк (7 иче тема).

Акбай белән Мияу сатучы-сатып алучы рольләрендо.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, матур туп.

Акбай: Мә, зур, матур туп.

Мияу: Рәхмәт. Саубул Акбай.

Акбай: Саубул, Мияу.

Тема: “Кем нишли?”

11 нче кисәк (8 нче тема).

- **Ребята, слушайте вопрос, найдите соответствующую картинку и ответьте (ир-ат тавышы).**

- Эти нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза -20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: эти йоклый).

- Эйе, эти йоклый (хатын-кыз тавышы).

- Эни нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: эни юа).

- Эйе, эни юа (хатын-кыз тавышы).

- Кыз нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: кыз утыра).

- Эйе, кыз утыра (хатын-кыз тавышы).

- Малай нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: малай йоклый).

- Эйе, малай йоклый (хатын-кыз тавышы).

- Эби нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: эби юа).

- Эйе, эби юа (хатын-кыз тавышы).

- Бабай нишли? (ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жұавап бирәләр: бабай утыра).

- Эйе, бабай утыра (хатын-кыз тавышы).

Тема: “Дұсларны сыйлыйбыз”.

12 нче кисәк (10 нчы тема).

Жыр. “Нишли?”

Нишли? Нишли?

Йоклый, йоклый.

Нишли? Нишли?

Утыра, утыра.

Нишли? Нишли?

Ашый, ашый.

Нишли? Нишли?

Эчә, эчә.

Тема: “Нишилсен?”

13 нче кисәк (11 нче тема).

Ребята, Акбай и Мияу угощаются. Мияу спрашивает: Акбай, что делаешь? – Нишилсен? (ир-ат тавышы)

Мияу: Акбай, нишилсен?

Акбай: Кушаю. Ашыйм, ашыйм. Мияу, нишилесең?

Мияу: Пью. Эчәм, эчәм (*озын пауза*)

Тәрбияче: Спросите, что делает Акбай?

Бергә: Акбай, нишилесең?

Акбай: Ашыйм (*озын пауза*).

Тәрбияче: Спросите, что делает Мияу?

Бергә: Мияу, нишилесең?

Мияу: Эчәм.

Тема: “Нишилесең?” (*телефоннан сөйләшу*)

14 нче кисәк (11 нче тема).

- Исәнме, хәерле көн, Оля (*малай тавышы*).
- Исәнме, хәерле көн. Син кем? (*кыз тавышы*).
- Мин Коля (*малай тавышы*).
- Хәлләр ничек, Коля? (*кыз тавышы*).
- Эйбәт. Хәлләр ничек, Оля? (*малай тавышы*).
- Эйбәт (*кыз тавышы*).
- Оля, нишилесең? (*малай тавышы*).
- Алма ашыйм. Коля, нишилесең? (*кыз тавышы*).
- Чәй эчәм (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

Тема: “Әйдәгез, уйныйбыз”.

15 нче кисәк (13 нче тема).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).
- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).
- Хәерле көн (*малай тавышы*).
- Хәерле көн (*кыз тавышы*).
- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).
- Эйбәт. Коля, хәлләр ничек? (*кыз тавышы*).
- Эйбәт (*малай тавышы*).
- Коля, нишилесең? (*кыз тавышы*).
- Ботка ашыйм. Син нишилесең? (*малай тавышы*).
- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Кунак килде”.

16 нчы кисәк (14 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-10 секунд).

Бергэ: Кем анда?

Әби: Мин әби (кыска пауза-4 секунд).

Бергэ: Әби, кил монда.

Ишек ачылған тавыш (кыска пауза-3 секунд).

Әби: Исәнмесез, балалар (озын пауза-10 секунд).

Бергэ: Исәнме, әби. Әби, хәлләр ничек?

Әби: Эйбәт, рәхмәт(кыска пауза-4 секунд).

- Предложите бабушке сесть на стул (хатын-кыз тавышы, кыска пауза-4 секунд).

Бергэ: Әби, утыр.

- Әби нишилсөн? (хатын-кыз тавышы).

Әби: Сижу - утырам. Утырам.

17 нче кисәк (14 нче тема).

- Бабушка ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (хатын-кыз тавышы).

Әби: Утырам.

- Мияу, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (хатын-кыз тавышы).

Мияу: Утырам.

- Акбай, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (хатын-кыз тавышы).

Акбай: Утырам.

18 нче кисәк (14 нче тема).

Мияу: Әби, кил монда, утыр.

Әби: Рәхмәт.

Мияу: Әби, нишилсөн?

Әби: Утырам.

Мияу: Әби, мә чәй, эч.

Әби: Рәхмәт, чәй тәмле.

Тема: “Кафега барабыз”.

19 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу встретились по пути в кафе. Слушайте, как они разговаривали друг с другом (хатын-кыз тавышы).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Эйбәт. Хәлләр ничек?

Мияу: Эйбәт.

Акбай: Мияу, куда идешь? Кая барасың?

Мияу: Иду в кафе. Кафега барам. Акбай, кая барасың?

Акбай: Кафега барам.

Тема: “Без кафеда” (телефоннан сөйләшү)

20 нче кисәк (17 нче тема).

- Слушайте, как Коля угощается в кафе. Из кафе звонит Оле. (*ир-ат тавышы*).
  - Исәнме, Оля (*малай тавышы*).
  - Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).
  - Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).
  - Эйбәт. Коля, син нишлисен? (*кыз тавышы*).
  - Мин бәрәңгә ашыйм (*малай тавышы*).
  - Бәрәңгә тәмлеме? (*кыз тавышы*).
  - Эйе, бәрәңгә тәмле. Оля, син нишлисен? (*малай тавышы*).
  - Мин уйныым (*кыз тавышы*).
  - Сау бул, Оля (*малай тавышы*).
  - Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Күнелле уеннар”.

21 нче кисәк (20 нче тема).

- У меня тоже есть рисунки, давайте их посмотрим (*клоун,ир-ат тавышы*).
  - Зайчик прыгает. Куян сикерә. Сикерә (*озын пауза-20 секунд*).
  - Зайчик бежит. Куян йөгерә. Йөгерә.

22 нче кисәк (20 нче тема).

- Слушай. Найди соответствующий рисунок (*ир-ат тавышы*)
  - Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке утыра (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, курсәтә*).
  - Бу керпе. Керпе кечкенә, матур. Керпе уйный (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, курсәтә*).
  - Бу аю. Аю зур, матур. Аю йоклы (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, курсәтә*).
  - Бу песи. Песи кечкенә, матур. Песи сөт эчә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, курсәтә*).
  - Бу эт. Эт зур, матур. Эт ашый (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, курсәтә*).
  - Бу кыз. Кыз кечкенә, матур. Кыз күл юа (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, курсәтә*).
  - Бу куян. Куян кечкенә, матур. Куян сикерә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, курсәтә*).
  - Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке йөгерә (*балалар рәсемне таба, курсәтә*).

23 нче кисәк (20 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Эйдәгез, биибез”:

1) Бар монда зур төлке.

Зур төлке, матур төлке.

Төлке, толке кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

2)Бар монда зур аю,

Зур аю, матур аю.

Аю, аю кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

3)Бар кечкенә күян,
Кечкенә, матур күян.
Күян, күян кил әле,
Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

4)Бар кечкенә керпе,
Кечкенә, матур керпе.
Керпе, керпе кил әле,
Биеп-биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Спорт бэйрэмэнә әзэрләнәбез”.

24 нче кисәк (22 нче тема).

- Акбай и Мияу готовятся на спортивный праздник. Мияу, кая баrasың? (*ир-ат тавышы*)

Мияу: Спорт бэйрэмэнә барам.

- Акбай, кая баrasың? (*ир-ат тавышы*).

Акбай: Спорт бэйрэмэнә барам.

Мияу: Акбай, сикер! Акбай, син нишлисен?

Акбай: Мин сикерәм. Мияу, беги! Мияу, йөгер! Мияу, йөгер! Мияу, син нишлисен?

Мияу: Я бегу. Мин йөгерәм. Йөгерәм.

Тема: “Бэйрэмгә барабыз”.

25 нче кисәк (23 нче тема).

- Акбай и Мияу собирались в Казань. Покупают в кассе билет (*хатын-кызы тавышы*)

Мияу: Акбай, билет бир әле.

Акбай: Кая барасың?

Мияу: Казанга барам.

Акбай: Мә, билет.

Мияу: Рәхмәт.

- Мы с вами тоже поедем в город Казань. Спросите, у кассира билет (*хатын-кызы тавышы*)

26 нчы кисәк (23 нче тема).

- Мы проезжаем заповедную зону. Тут обитают дикие животные, которые охраняются (*кыска пауза, ир-ат тавышы*)

- Ребята, скажите, кого вы видите? Что они делают? (*ир-ат тавышы*)

27 нче кисәк (23 нче тема).

- Остановка для отдыха. Здесь можно поесть и попить (*кыска пауза, ир-ат тавышы*)

Акбай: Мин өчпочмак ашыйм. Син нишлисен?

Мияу: Мин чәк-чәк ашыйм.

28 нче кисәк (23 нче тема).

Жыр.

Мин барам, барам, барам,
Казанга барам, барам.
Әйе шул, әйе шул,
Казанга барам, барам.

Тема: “Казанда спорт бәйрәме”.

29 нчы кисәк (25 нче тема).

- Исәнме, мин корреспондент. Син кем? (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай: Исәнмесез. Мин Акбай.

- Сиңа ничә яшь? (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай: 6 яшь.

- Син нишлисен? (*хатын-кызы тавышы*).

Акбай: Мин сикерәм.

- Рәхмәт (*хатын-кызы тавышы*).

- Исәнме, мин корреспондент. Син кем? (*хатын-кызы тавышы*).

Мияу: Исәнмесез. Мин Мияу.

- Сиңа ничә яшь? (*хатын-кызы тавышы*).

Мияу: 6 яшь.

- Син нишлисен? (*хатын-кызы тавышы*).

Мияу: Мин йөгерәм.

- Рәхмәт (*хатын-кызы тавышы*).

30 нчы кисәк (25 нче тема).

(Физминутка утқарер өчен дәртле музыкага жырланса, яшиы бұлдыр иде)

Әй, нәниләр, нәниләр

Ардық без, дип әйтмиләр.

Аякларын күтәреп,

Матур итеп атлыйлар.

Хәзәр барабыз алға

Еғылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хәзәр барабыз артқа

Еғылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Еғылмыйча, син атла.

1,2,3,4,5.

Хәзәр барабыз артқа

Еғылмыйча, син атла.

6,7,8,9,10.

Тема: “Безнен дуслар”.

31 нче кисәк (28 нче тема).

- Ребята, к нам из цирка пришли домашние птицы. Давайте, с ними познакомимся (*хатын-кызы тавышы, кыска пауза*).

Этәч тавышы: Кикрикүк. Этәч. Этәч. Этәч (*озын пауза-бесекунд*).

Бергә: Этәч. Этәч. Этәч.

Тавык тавышы: Ко-ко-ко. Тавык. Тавык. Тавык (*озын пауза -6 секунд*).

Бергә: Тавык. Тавык. Тавык.

32 нче кисәк (28 нче тема).

Жыр.

1)Бар монда зур этәч,
Зур этәч, матур этәч.

Этәч, этәч кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

2)Бар кечкенә тавык,
Кечкенә, матур тавык.

Тавык, тавык кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

Тема: “Үрдәк дусларын тапты”.

33 нче кисәк (29 нчы тема).

Ишек шакыган тавыш (*kyyska pausa-6 sekund*).

Бергә: Кем анда?

Үрдәк: Бак-бак, мин (*kyyska pausa-6 sekund*).

Бергә: Кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*kyyska pausa-3 sekund*).

Үрдәк: Исәнмесез (*kyyska pausa-6 sekund*).

Бергә: Исәнмесез. Син кем?

Үрдәк: Мин үрдәк. Мин үрдәк. Үрдәк.

34 нче кисәк (29 нчы тема).

Үрдәк: Бак-бак. Хозяин цирка ищет своих зверей, птиц. Отправил меня за ними.

- Утка долго шла проголодалась, давайте, угостим. **Үрдәк, кил монда, утыр. Мә, ботка аша** (*хатын-кызы тавышы*).

Үрдәк: Бак-бак. Рәхмәт, ботка тәмле.

- Давайте, позовем зверей, птиц и угостим их тоже (*хатын-кызы тавышы*).

Тема: “Ақбай чана шуа”.

35 нче кисәк (31 нче тема).

-Слушайте, как будет санки по-татарски (*ip-am тавышы, kyyska pausa-3 sekund*).

-**Бу чана** (*ip-am тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче күянның чанасын курсәтә*)

- Бу чана** (кысса пауза-3 секунд). **Повторите** (кысса пауза-3 секунд). **Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)
- Бу чана** (*ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый*)
- Слушайте** (кысса пауза-3 секунд). **Заяц катается на санках** (*ир-ат тавышы, кысса пауза-3 секунд*)
- Куян чана шуа** (кысса пауза-3 секунд). **Куян чана шуа** (*ир-ат тавышы*).

36 нчы кисәк (31 нче тема).

- Куян нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кызы тавышы*).
- Төлкө нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кызы тавышы*).
- Бүре нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кызы тавышы*).
- Аю нишли? (*ир-ат тавышы*).
- Чана шуа (*хатын-кызы тавышы*).

Тема: “Чана шуам”.

37 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай белән Мияу жырлылар.

Мин Акбай, мин Акбай,
Зур Акбай, матур Акбай (*Акбай тавышы*).
Мин Мияу, мин Мияу,
Зур Мияу, матур Мияу (*Мияу тавышы*).

38 нче кисәк (32 нче тема).

Мияу: Акбай, бу нәрсә?

Акбай: Бу чана.

Мияу: Чана нинди?.

Акбай: Чана зур, кызыл.

Чана шуган тавыш ишетелә (кысса пауза-3 секунд).

Мияу: Акбай, нишилесен?

Акбай: Мин чана шуам. Мияу, кил монда. Утыр.

Мияу: Мин чана шуам.

Тема: “Эйдә, бие”.

39 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халық көе ишетелә (*сүзләрне эйткәндә көй акрын гына ишетелә*)

- Ребята, слушайте, какая красивая, весёлая плясовая мелодия «Зиләйлүк». Так и хочется поплясать. Давайте вместе попросим:
Акбай, танцуй. Акбай, бие. Мияу, танцуй. Мияу, бие (*хатын-кызы тавышы*).

40 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлук” татар халык көе.

Тема: “Без биебез”.

41 нче кисәк (35 нче тема).

Татар халык бию көе.

Тема: “Мияуның бүлмәсен бизибез”.

42 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Скоро у Мияу день рождения. Я не подготовил ей подарок. А знаете почему? Зашёл в магазин, где продавались огромные воздушные шары. Но забыл, как называть цвета по-татарски и стал показывать пальцами. Продавцы не захотели со мной разговаривать, с таким невежливым. Чтобы такого не повторилось, помогите мне вспомнить цвета по-татарски.

43 нче кисәк (37 нче тема)

Акбай (жырлап әйтә): Если нравится тебе, то делай так. Эгәр сиңа ошый икән, син бие (*озын пауза-10секунд, Акбай бии, балалар күшила*).

Акбай: Мин биим (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин биим.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошый икән, син сикер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин сикерәм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин сикерәм.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошый икән, син йөгер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин йөгерәм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин йөгерәм.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошый икән, син уйна (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин уйныйм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин уйныйм.

Акбай (жырлап әйтә): Эгәр сиңа ошый икән, син утыр (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин утырам (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин утырам.

44 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Я думаю, что день рождения Мияу будет интересным, если мы для неё выучим песню.

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый или зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, или тәмле.

Тема: “Туган көнгө бүләк әзерлибез”.

45 нче кисәк (38 нче тема).

Акбай: На день рождения Мияу я подготовил в подарок песню.

Бергә: Акбай, жырыла.

Акбай: Я люблю петь! Я пою – мин жырлыым. Мин жырлыым, жырлыым (жырлый: лә-лә-лә).

Бергә: Акбай, син нишилсең?

Акбай: Мин жырлыым. А вы любите петь?

46 нчы кисәк (38 нче тема).

Жыр.

1)Мин жырлыым, жырлыым, жырлыым,

Мин матур жырлыым, жырлыым.

Мин жырлыым, жырлыым, жырлыым,

Мин матур жырлыым, жырлыым.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлыым, жырлыым.

2) Мин биим, биим, биим.

Мин матур биим, биим.

Мин биим, биим, биим,

Мин матур биим, биим.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур биим, биим.

Тема: “Мияуның туган көне”.

47 нче кисәк (40 нчы тема).

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Ребята, видите, Мияу не просто говорит спасибо, а “большое спасибо” – “зур рәхмәт”.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Попросите Мияу, чтобы она станцевала (*кысса пауза-4 секунд*).

Бергэ: Мияу, эйдэ, бие (*пауза-6 секунд*).

Мияу татар бию көнә бии (*кысса пауза-4 секунд*).

Бергэ: Мияу матур бии.

Мияу: Зур рәхмәт.

Тема: “Туган көн табынында”.

48 нче кисәк (41 нче тема).

- День рождения продолжается (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Я вам тоже приготовила сюрприз. Отгадайте мои загадки.

1) Мин зур, матур, эйбэт. Мин йөгерәм, сикерәм, утырам, жырлыйм: “Тяф-тяф”. Бел (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Төлке (*хатын-кыз тавышы*).

2) Мин кара. Мин кечкенә, матур, эйбэт. Мин йөгерәм, сикерәм, биим, ашым, жырлыйм: “Чи-чи-чи”. Бел (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Тычкан. (*хатын-кыз тавышы*).

3) Мин кызыл. Мин зур, матур, эйбэт. Мин или ашым, су эчәм, биим, жырлыйм: “Кикрикүк”. Бел. (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Этәч (*хатын-кыз тавышы*).

4) Мин ак. Мин кечкенә, матур, эйбэт. Мин или ашым, йөгерәм, жырлыйм: “Ко-ко-ко”. Бел. (*ир-ат тавышы, озын пауза*).

- Тавык (*хатын-кыз тавышы*).

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Мияу: Эйдәгез, балалар, утырыгыз. Вы сидите за волшебным праздничным столом, будьте вежливы, угощайте друг-друга.

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Алма кирәк.

Мияу: Нинди алма?

Акбай: Яшел, зур, тәмле алма.

Мияу: Мә, яшел, зур, тәмле алма.

Акбай: Зур рәхмәт.

Мияу: Акбай, син нишлисен?

Акбай: Мин алма ашым.

Мияу: Алма тәмлеме?

Акбай: Әйе, алма тәмле. Мин алма яратам.

Тема: “Күнелле сәяхәт”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- Малай китап укый (*пауза-3 секунд*). Малай китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә, пауза -4 секунд*).

- Кыз китап укый (*пауза-3 секунд*). Кыз китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә, пауза -4 секунд*).

- Күян китап укый (*пауза-3 секунд*). Күян китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә, пауза -4 секунд*).

- Төлке китап укый (*пауза-3 секунд*). Төлке китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен курсәтә*).

Тема: “Күнелле сәяхәт”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Перед нами лес. Ребята, смотрите, лесной компьютер, а в компьютере электронное письмо. Это письмо от волшебника. В нем написано, что волшебник рисует –рәсем ясый. Послушайте и повторите за ним. Если мы выполним задание лесного волшебника сможем идти дальше.

- Рәсем ясыйм. Алма ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Алма ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Алма ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Туп ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Туп ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Туп ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Шар ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Шар ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Шар ясыйм.*
- Рәсем ясыйм. Китап ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Китап ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне курсәтеп кабатлый*) – *Рәсем ясыйм. Китап ясыйм.*

52 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Ребята, я тоже люблю рисовать. Я рисую яблоко – мин алма ясыйм.

- Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясыйлар”, жөмләне кабатлылар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин алма ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясыйлар”, жөмләне кабатлылар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин туп ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (навада) “ясыйлар”, жөмләне кабатлылар*) – *Мин рәсем ясыйм. Мин шар ясыйм.*
- Мин рәсем ясыйм (*ир-ат тавышы*) – *Мин рәсем ясыйм.*

53 нче кисәк (44 нче тема) (*телефоннан сөйләшу*).

Мияу(шалтырата): .... (пауза) *Хәерле көн.*

Тылсымчы: Исәнмесез.

Мияу: ... (пауза) *Хәлләр ничек?*

Тылсымчы: Эйбәт. Син нишлисен?

Мияу: .... (пауза) *Мин рәсем ясыйм.*

Тылсымчы: Нинди рәсем?

Мияу: ... (пауза) *Алма, туп, шар, китап.*

Тылсымчы: Эйбәт, килегез мәктәпкә. Приходите в школу.

Мияу: ... (пауза) *Мәктәпкә?*

Тылсымчы: Эйе, мәктәпкә.

Мияу: ... (пауза) *Рәхмәт. Сау булыгыз.*

Тылсымчы: Сау булыгыз.

54 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Ребята, лесной волшебник приглашает нас в волшебную страну, где говорят только на татарском языке. Возьмите телефон, расскажите друг-другу, что вы поете, танцуете, рисуете, читаете.

55 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Молодцы ребята. Мы теперь точно попадем в волшебную страну “Школа”- “Мәктәп”.

56 нчы кисәк (46 нчы тема).

Акбай: Ребята, мы можем продолжить путь, ведь лесной волшебник пригласил нас в страну, которая называется “Школа” – “Мәктәп”.

Путешествие продолжается. Но что это? На нашем пути высокая гора, чтобы пройти гору нужно прочитать пиктограммы. Если мы поймем, что написано, гора даст нам продолжить дорогу.

Мияу (пиктограмма курсәтеп): Кем укий?

Акбай: Мин укийм.

Акбай укий: Малай рәсем ясый.

Мияу (пиктограмма курсәтеп): Кем укий?

57 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Трудное было задание, но мы справились. Дорога свободна. Нас ждут удивительные приключения в следующий раз.

58 нче кисәк (47 нче тема).

Жыр.

1)Мин барам, барам, барам,

Мәктәпкә барам, барам.

Китап, карандаш алам,

Мәктәпкә барам, барам.

2)Мин барам, барам, барам,

Мәктәпкә барам, барам.

Китап укийм, рәсем ясыйм,

4-ле, 5-леләр алам.

59 нчы кисәк (47 нче тема).

Мияу: Ребята, вот мы с вами дошли в волшебную страну “Школа” – “Мәктәп”. В школу зайдет тот, кто скажет, что нарисовано на пригласительных билетах.

60 нчы кисәк (47 нче тема).

Акбай: Исәнмесез, балалар (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек? (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Эйбәт.

Акбай: Вы очень быстро прошли препятствия. Я вас поздравляю, возьмите подарки.

Тема: “Мәктәптә”.

61 нче кисәк (49 нчы тема).

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Аш кирæk.

Мияу: Мә аш, аша.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин аш ашыйм.

Мияу: Аш нинди?

Акбай: Аш тәмле. Бик тәмле. Мин аш яратам.

Тема: “Уку бұлмәсе”.

62 нче кисәк (50 нче тема).

Акбай: Ребята, продолжим путешествие по волшебной стране “Мектәп”.

63 нче кисәк (50 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Белмим.

Акбай: Бу дәфтәр. Дәфтәр.

Мияу: Дәфтәр. Дәфтәр.

Акбай: Нинди дәфтәр?

Мияу: Чиста, матур, зур дәфтәр.

Акбай: Ничә дәфтәр?

Мияу: Бер дәфтәр.

Тема: “Өстәл театры “Теремкәй” әқияте”.

64 нче кисәк (52 нче тема)

- Сегодня я вам расскажу сказку “Теремок”.

Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә (*хатын-кыз тавышы*)

Ишек шакыган тавыш.

- Теремкәйдә кем яши? Юқ, яшәми.

Теремкәйгә тычкан килә (*хатын-кыз тавышы*)

Тычкан (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши? (*кыска пауза*).

Тычкан: Юқ, яшәми. Мин яшим.

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши

Теремкәйгә куян килә (*хатын-кыз тавышы*)

Куян (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан. Син кем?

Куян: Мин куян. Матур куян.

Тычкан: Эйдә, кил монда.

Куян (керә): Мин сикерәм. Эйдәгез, сикерәбез (*озын пауза, балалар сикерәләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйгә бүре килә (*хатын-кызы тавышы*)

Бүре (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Тычкан, куян: Син кем?

Бүре: Мин бүре. Мин зур, кара бүре.

Тычкан, куян: Эйдә, кил монда.

Бүре (керә): Мин йөгерәм. Эйдәгез, йөгерәбез (*озын пауза, балалар йөгерәләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке килә (*хатын-кызы тавышы*)

Төлке (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Тычкан, куян, бүре: Син кем?

Төлке: Мин төлке. Мин зур, матур төлке.

Тычкан, куян, бүре: Эйдә, кил монда.

Төлке (керә): Мин биим. Эйдәгез, биibelz (*озын пауза, балалар бииләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке яши (*хатын-кызы тавышы*).

Теремкәйгә жырлы-жырлы аю килә.

Аю (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Төлке: Мин төлке.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Син кем?

Аю: Мин аю. Мин зур, матур аю.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Эйдә, кил монда.

Аю (керә): Мин жырлыым. Эйдәгез, жырлыбыз (*озын пауза, балалар күшүлүп жырлый*).

Музыка. Балалар белән бергә жырлыйлар.

Мин жырлыым, жырлыым, жырлыым,

Мин матур жырлыым, жырлыым.

Мин жырлыым, жырлыым, жырлыым,

Мин матур жырлыым, жырлыым.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлыым, жырлыым.

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә,

Теремкәйдә тычкан яши, пи-пи-пи.

Теремкәйдә куян яши. Мин куян.

Теремкәйдә бүре яши. Мин бүре.

Теремкәйдә төлке яши. Мин төлке.

Теремкәйдә аю яши. Мин аю.

Алар бик дус (*хатын-кызы тавышы*).

Күңелле музыка. Бииләр.

Тема: Өстәл театры “Кем нәрсә ярат?”

65 ичке кисәк (55 ичке тема).

- Я вам расскажу сказку «Кто что любит» -«Кем нәрсә ярат?» (*хатын-кызы тавышы*).

Кошлар сайраган тавышлар ишетелә. Әтәч канат кагып кычкыра.

Әтәч: Кикри-күк, кикри-күк (*кыска пауза*) Ко-ко-ко.

Песи киерелеп: Мияу-мияу-мияу.

Песи: Хәерле көн, әтәч.

Әтәч: Хәерле көн, песи.

Песи: Хәлләр ничек, әтәч?

Әтәч: Эйбәт. Рәхмәт. Ә синең хәлләрең ничек?

Эт йөгереп килә: hay-hay-hay. Исәнме, әтәч. Исәнме, песи.

Әтәч белән песи: Исәнме, эт.

Эт: Кәҗә кая?

Әтәч белән песи: Әнә, кәҗә кәбестә ашый. Кәҗә кәбестә яратा.

Эт: Мин или яратам. Песи, син нәрсә яратасың?

Песи: Мин сөт яратам. Сөт тәмле. Әтәч, син нәрсә яратасың?

Әтәч: Мин ботка яратам. Ботка тәмле.

Кәҗә: Исәнмесез. Хәерле көн. Хәлләр ничек?

Бергә: Эйбәт.

Кәҗә: Мин кәбестә ашыйм. Кәбестә бик тәмле. Акбай, мә кәбестә, аша. Кәбестә тәмле.

Акбай: Юк, мин или яратам. Син кәбестә аша. Или кирәк.

Кәжә: Мә, ипи, аша.

Акбай: Рәхмәт. Ипи тәмле.

Песи: Мин сөт яратам. Сөт юк.

Кәжә: Сөт бар. Песи, кил монда. Сөт ал, эч.

Песи сөт эчә: Мин сөт эчәм. Сөт тәмле. Этәч, кил монда, сөт эч.

Әтәч: Юк, мин сөт яратмыйм. Мин ботка яратам. Ботка юк.

Кәжә: Ботка бар, кәрзиндә. Этәч, кил монда. Мә ботка, аша.

Әтәч: Зур рәхмәт. Ботка бик тәмле. Мә, кәжә, ботка аша.

Кәжә: Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.

Әтәч: Юк, ботка тәмле.

Песи: Юк, сөт тәмле.

Әт: Юк, или тәмле.

Кыз килем чыга: Ипи тәмле, сөт тәмле, ботка тәмле, кәбестә тәмле. Мин ипи, ботка, кәбестә яратам.

Бергә жырлап, бииләр.

Ипи тәмле,

Сөт тәмле,

Ботка тәмле,

Кәбестә тәмле.

Тема: “Кем нәрсә ярата?” әқиятен сәхнәләштерү.

66 нчы кисәк (56 нчы тема).

Жыр.

Ипи тәмле,

Сөт тәмле,

Ботка тәмле,

Кәбестә тәмле.

Тема: “Белем иленә сәяхәт”.

67 нче кисәк (58 нче тема).

- Какая красивая книга. Ребята, эта книга волшебная. В каждой ее страничке таится секрет. волшебство. Давайте, посмотрим вместе, какая тайна спрятано в этой волшебной книге (*ipr-am тавышы*).

68 нче кисәк (58 нче тема).

Акбай: Бу әни. Әни матур, әйбәт, зур. Бу ипи. Әни ипи ашый. Ипи тәмле. Әни ипи ярата.

Мияу: Бу әти. Әти зур, матур, әйбәт. Бу сөт. Әти сөт эчә. Сөт тәмле. Әти сөт ярата.

69 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

Мин куян, мин куян,

Зур куян, матур куян.

Мин тычкан, мин тычкан,
Кечкенә, матур тычкан.

Тема: “Мөгжизалар кыры”.

70 нче кисәк (59 нчы тема).

Xam.

- Дорогие ребята! Я Вас приглашаю на выпускной бал, который состоится в моем королевстве «Знаний». Но для этого вы должны выполнить все мои задания. Мои задания в этом волшебном сундучке. Если все задания выполните успешно, вы непременно попадете в мое королевство, где говорят на красивом – татарском языке. Желаю Вам удачи, и с нетерпением жду Вас у себя» (*хатын-кыз тавышы*).

71 нче кисәк (59 нчы тема).

-Ребята, молодцы. Вы выполнили все мои задания. Добро пожаловать в мое королевство “Знаний”, где говорят на красивом татарском языке. Желаю вам удачи! (*хатын-кыз тавышы*).

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШТӘГЕ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛУ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү қунекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәререгә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлеге булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алыш үткәрелә, уен-бирем рус телендә анлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның жавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса жавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны күшyла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтиҗә ясалы.

**Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларның
“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың	Биремнәр	Нәтиҗә
---	---------	----------	--------

	исеме, фамилиясе	1 “Минем өем” проекты буенча өйрәнгэн лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгэн темалар буенча дүргт – биш рәсем яисө предмет күрсәтеле, татарча исемнәрен эйттергә күшлә)	2 Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сай бул”, “рәхмәт”)	3 Боерыхны аңлап үтгәү һәм кулдана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	4 Тирә - юньдәге предметтарның сыйфатын, куләмен белдере торган сүзләрне аңлап сөйләмдә куллану.	5 Аралаша белү (ягымлы сүзләр эйту, чакыру, сыйлау, сараң алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)	баллар	дәрәжә
1.	Коля							
2.	Оля							

Нәтиҗәләрне билгеләү

Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, сорауларга жавап бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлы, русча жавап бирә.

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгэн лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидахтик уен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай)

Уен эчтәлеге: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гайлә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр). Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Эни"...).

2. Диадиктик үен "Кем юк?" (II варынт)

(Лексика шул ук). Үен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Уенны интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәрергә була)

3. Диадиктик үен "Кәрзинде нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Үен эчтәлеге: Мияу кәрзин белән ашамлыклар алып килгән. Мияу ашамлык мұляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Диадиктик үен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык мұляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклығын әйттергә тиеш. ("Алма"...) Уенны рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5. Диадиктик үен "Мин әйтәм, син күрсәт hәм әйт"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, әби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чәй).

Үен эчтәлеге: Балага уенчық яисә уенчық рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчық рәсемен табып күсәтергә hәм исемен кабатлап әйттергә тиеш.

6. Диадиктик үен "Исемен әйтсәң бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Үен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?" - "Алма"... ; "Бу кем?" - "Әти"... Бала уенчық исемен дөрес әйтсә ача уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Диадиктик үен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Үен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исемнәрен әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны кашшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Диадиктик үен "Әйе-юк"

Сүзнең дөрес үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлат яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"... ; "Бу аю?" - "Әйе, аю"... ; "Бу куян?" - "Юқ, песи"...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчық, әйберләрне үзлектән, аңлат дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану ("исәнме", "сая бул", "рәхмәт").

Ситуатив күнегүләр:

- а) Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".
- б) Ситуатив күнегү “Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек саубуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сая бул, аю".
- в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, жиләк-жимеш (алма, груша, банан h.b.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

- г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.
- д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - анлый, сорауга жавапны русча әйтә.

3. Боерыкны анлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").
2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлеге: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык “ашый” башлый. Бала боерыкны дөрес итеп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәҗә (2,7-3) - бала боерыкны анлап, дөрес үти.

Уртача дәрәҗә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәҗә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4. Тирә-юнъдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләрне анлап сөйләмдә куллану.

1. Дидахтик уен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, эйбәт, матур).

Уен эчтәлеге: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, эйбәт, матур) курчак.

Эш дэфтэрндэгэ 11 нче бирэмне кулланып була.

2. *Дидактик үен "Тап, курсəт һəм əйт"* (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсəтмə рəсемнəр кулланып үткəрелə. Тərbияче əйткəн рəсемне бала табып күрсəтə, əйтə.("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

Эш дэфтэрндэгэ 13 нче бирэмне кулланып була.

3. *Дидактик үен "Күрчакка бүлəк".*

Тərbияче зур күрчакка- зур туп, кечкенə күрчакка- кечкенə туп бүлəк итəргə куша. "Мə, зур туп ", "Мə, кечкенə туп".

4. *Дидактик үен "Дөрес сана".*

Санау күнекмəлəрен билгелəү (1-5 кадəр). Тərbияче уенчыклар, муляжлар санарга тəкъдим итə. Тərkemdəгə балаларны да санарга була. "Ничə малай?", "Ничə кыз?".

5. *Дидактик үен "Ничə?".*

Санау күнекмəлəрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсəтмə рəсемнəрне дэ кулланып була.

- Ничə туп? - Биш туп.

Югары дəрəжə (2,7-3) - эйберлəрнең сыйфат билгелəрен, күлəмен исем белəн күшүп дөрес əйтə.

Уртacha дəрəжə (2-2.6) - 1-2 билгесен əйтə.

Уртачадан түбəн дəрəжə (1-2) - эйберлəрнең билгелəрен, күлəмен рус телендə əйтə.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзлəр əйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тəкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. *Үен ситуациясе "Эйдəгез танышабыз".*

"Син кем?" соравына аңлап жавап бирүе билгелəнə. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исэнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (эйе, мин кыз).

2. *Үен ситуациясе "Кунак каршылыбыз".*

а) Тərbияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин эби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Эби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исэнме, эби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Эби (бабай) хəллəр ничек? - Эйбəт, рəхмəт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Эби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бол, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша, эч") һәм саубуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрендәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Уен ситуациясе "Кунакларны сыйла".

"Угости Акбай хлебом, Мияу молоком."

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Уен ситуациясе "Бер - беренце сыйла".

(Ашамлык мұляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле? - Эйе, тәмле.

Эш дәфтәрендәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситуациясе "Үенчыклар илендә"

1 . Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Күян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мэ, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рəхмəт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртacha дэрэжэ (2-2,6) - тэrbияче ярдэмэндэ аралаша.

Уртачадан түбэн дэрэжэ (1-2) - аңлый, русча жавап бирэ.

Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мэктәпкә эзерлек төркеме балаларының

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнэр					Нэтижэ	
		1	2	3	4	5	баллар	дэрэжэ

		“Уйный – уйный үсәбез” Проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтөлө, татарча исемнәрен эйтергә кушыла)	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сай бул”, “рәхмәт”, “исәнмесәз”, “сай булыныз”)	Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал)	Үен ситуациялардаң үзләктән сорай бирә белү (Нерсе кирея? Нинди? Ниче?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр эйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, текъдим итү, инкарь итү, раслау)	
1.	Коля						
2.	Оля...						

Нәтижәләрне билгеләү

Югары дәрәҗә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сәйләмдә актив, үзлектән сорав бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәҗә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәҗә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлы, русча жавап бирә.

“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.

1.“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтөлө, татарча исемнәрен эйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).

Үен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңгे, кыяр, кәбестә, алма).

Үен эчтәлеге: Күян кәрзин белән яшелчәләр һәм жиләк-жимеш алыш килгән. Күян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”.

(Лексика: кишер, суган, бэрәңгे, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә мұляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. Үенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактикалық уен “Дөресен дайт”.

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындық, карават).

Уен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрнең исемен атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлығы житәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киенмәр, өй жиһазлары атамаларын аңлат дөрес күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга жавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлығы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә жавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлы, русча жавап бирә.

2. Яғымлы сұzlәр куллану (“Исәнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исәнмесез”, “Сау булығыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртандылар төркемендәге яғымлы сұzlәр бүлеген кара):

- а) Поздоровайся с Акбаем.
- б) Спроси как дела у Акбая.
- в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.
- г) Попрощайся с Акбаем.
- д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
- е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә яғымлы сұzlәрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлы, жавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, әч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, әч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2.7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Үен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле үен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны күя белуләрен максат итеп күясың. Үен яшелчә, киенәр, савыт-саба, өй жиналары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Диадактик үен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләрне билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап жавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән күя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Диадактик үен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Диадактик үен “Дөрес сана”.

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, уқыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәрне санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм жавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала. “Ничә...? ”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртacha балл (2-2,6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүzlәр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау).

1. Үен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” соравына аңлап жавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исаенмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Үен ситуациясе “Күнак каршылыбыз”.

а)Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Ақбай.
- Позови Ақбая.
- Ақбай, кил монда.

б)У Акбая сегодня день рождение. Подари свою игрушку

- Ақбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г)Что бы съесть угощение попроси ложку.

- Кашик бир.
- Нинди кашик?
- Зур, матур, зәңгәр кашик.
- Рәхмәт.

3. Үен ситуациясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Эйбәт, рәхмәт.
- Аю бир.
- Нинди аю?
- Зур аю, чиста аю, матур аю.
- Ничә?
- Ике аю.
- Мә, ике аю.
- Рәхмәт.
- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорая бирә, яхши аралаша.

Уртача балл (2-2,6) – сүз байлығы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлы, русча жавап бирә.

**Уку елы ахырында мәктәпкә әзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтиҗә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
1.	Коля	“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча ейрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча биш – алты расем яисе предмет күрсәтеле, татарча исемнәрен эйтегә күштә	Яғымлы сузлар куллану (“исәнме”, “исәнмесәз”, “сай бул”, “сай булыгыз”, “рәхмет”, “зур рәхмет”, “хәерле көн”, “хәлләрничек?”, “эйбәт”)	Боерыкны бире белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сад, бие, жырла, йөгер, йокла)	Үен ситуацияләрендә үзлектән сорая куя белү. (Нерсә кирек? Нинди? Ниче? Син кем? Бу кем? Бу нерсә? Нишили? Кая барасын?)	Аралаша белү (ягымлы сүзләр эйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)		
2.	Оля							

Нәтиҗәләрне билгеләү

Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр	Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорая бирә, яхшы аралаша.
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр	Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр	Аңлы, русча жавап бирә.

**1.“Без инде хэзер зурлар, мэктэпкэ илтэ юллар” проекты буенча өйрэнгэн лексиканы сөйлэмдэ куллану.
(Өйрэнгэн темалар буенча биш – алты рэсем яисэ предмет күрсэтелэ, татарча исемнэрэн эйтергэ кушыла)**

1. Диадактик үен “Бу нэрсэ?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этэч, үрдэк, аю).

Үен эчтэлэгэ: Тэрбияче рэсемнэргэ күрсэтийн сорый:

- Бу нэрсэ? (“бүре”...)

2. Диадактик үен “Портфельдэ нэрсэ бар?”

(Лексика: китап, дэфтэр, рэсем, мэктэп).

Үен эчтэлэгэ: Тэрбияче портфельдэн рэсемнэр яки предмет алыш күрсэтэ, исемен сорый:

Портфельдэ нэрсэ бар?- (“Дэфтэр бар”...)

3. Диадактик үен “Портфельдэ нэрсэ юк?”

Бала нэрсэ юклыгын эйтергэ тиеш. Үенны рэсемнэр кулланып та үткэрергэ була.

4. Диадактик үен “Дөрөсөн әйт”

(Лексика: чэк- чэк, өчпочмак, бэрэнгэ, аш, ботка, су).

Үен эчтэлэгэ: Балага рэсемнэр бирелэ. Бала рэсемнэрне атый.

Югары балл (2.7-3) — 10-14 сүз.

Уртacha балл (2-2,6) — 7-9 сүз.

Уртачадан түбэн балл (1-2) — 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзлэр куллану

(“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сay бул”, “Сay булыгыз”, “Рэхмэт”, “Зур рэхмэт”,
“Хээрле көн”, “Хэллэр ничек?”, “Эйбэт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйлэшүү.

Эш дэфтэрэндэгэ 1 нчэ бирэмне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйлөмдэ ягымлы сүзлэрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тэрбияче ярдемендэ җавап бирэ.

Уртачадан түбэн балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирэ.

3. Боерыкны бирэ белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгер, бие, жырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дэфтэрэндэгэ 9 нчы бирэмне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирэ. Мэсэлэн:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсэтэ).

-Коля, син нишилсен? (Колядан сорый) – Мин сикерэм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерэ.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белэн боерык бирэ, син нишилсен, нишли сорауларын бирэ белэ.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирэ, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбэн балл (1-2) – 1-5 сүз белэн боерык бирэ, сорауларны русча эйтэ.

4. Үен ситуациялэрэнд үзлектэн сорау бирэ белү.

(Нэрсэ кирэк? Нинди? Ничэ? Син кем? Бу кем? Бу нэрсэ? Нишли? Кая барасын?)

1. Үен ситуацияларе:

- а) “Кибет” (Нэрсэ кирэк? Нинди? Ничэ?)
- б) “Телефоннан сөйлэшү” (Кая барасын? Син нишилсен?)
- в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нэрсэ? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле үен “Кибет”

Балаларга рус телендэ кибет уены үткэрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Үен яшелчә, киенмәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нэрсэ кирэк? Нинди? Ничэ?).

2. *Дидактик үен “Нинди?”.*

Тикшерүдэ сорауларны аерым кулланып та үткөрөрөгө була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. *Дидактик үен “Сана”.*

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлат куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан туబән (1-2) – русча жавап бирә.

5. Арапаша белү (ягымлы сүзләр эйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. *Үен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”*

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. *Үен ситуациясе “Телефоннан сөйләшиү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге көртеп баетырга була)*

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Эйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйныйм. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Эйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. *Үен ситуациясе “Кая барасың?”* (мәктәп, кафе, цирк h.b.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Эйбәт, рәхмәт.

- Кая барасың?
- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңгә ашый.

4. Ситуатив күнегү.

- а) Син нишилсең?
- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорай бирә, яхшы аралаша.

Уртacha балл (2-2,6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбэн (1-2) – аңлый, русча жавап бирә.

Файдаланылган әдәбият:

Борнанова Р. А., Юсупов Ф. Ф. Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программысы. – Казан, 2004.

Иванова Л. Ф. Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.